"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DIRVA

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškalno.
Apgarsinimų kainų klauskit laiške.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3r, 1879

No. 24 KAINA 5c. CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 10, 1932 VOL. XVII (17-ti METAI)

Eks-Kareiviai Užpludo Washingtoną

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

10,500,000 BEDARBIŲ

Washington. — Kongresui besirengiant svarstyti bedarbių klausimą, Amerikos Darbo Federacijos viršininkai padarė pareiškimą jog šiuo tarpu Suv. Valstijose yra apie 10,500,000 bedarbių. Tai yra aukščiausia skaitlinė negu kada buvo nustatyta. Tie bedarbiai žiuri į Kongresą pagalbos, pasakė Federacijos pirmininkas Green.

Demokratų partijos atstovai sutiko remt savo vado Garner'o sumanymą paskirti $2,200,000,000 bedarbių aprupinimui. Birželio 7 d. atstovų butas šį pasiulymą priėmė. Prezidentas Hoover turi tam priešingą pasiulymą ir jis gal but šį atmes.

Schenectady, N. Y. — General Electric Co. darbininkai sutiko priimti numažinimą algų 2 nuoš. per tris vasaros mėnesius. Ta numušta dalis bus dedama į bedarbės fondą. Kompanija nuo savęs irgi po tiek į tą fondą dės, kad turėtų iš ko šelpti savo bedarbius.

Wheeling, W. Va. — Angliakasių streiko srityje vėl pasikartoja susirėmimai ir muštynės. Streikeriai bando atkalbinėti streiklaužius gražumu ir piktumu, juos gi užstoja policija, tokiu budu prieina prie susirėmimų. Birželio 6 d. po peštynių 10 streikerių areštuota.

Unionvale, O. — Čia pradėjo veikti kasykla, viena iš didžiausių valstijoje, po poros mėnesių stovėjimo iš priežasties streiko.

Spartanburg, S. C. — Čia sustreikavo 200 unijistų audėjų Arcadia audinyčioje, protestuodami prieš dirbtuvės užvaizdų nepalankumą unijistams.

Blackburn, Anglija.—Kilus audėjų nesusipratimui su kompanijomis už numažinimą algų, 88,000 audėjų nubalsavo streikuoti, 24,500 balsavo prieš streiką.

Čekoslovakijoj Balandžio mėnesį bedarbių buvo suviršpusė milijono. Imant šalies didumą, tai yra gana daug. Laukų darbams prasidėjus, 95,000 bedarbių gavo darbus.

VETERANAI ATMETĖ KOMUNISTŲ "PAGALBĄ"

Washington. — Armija bedarbių karo veteranų atplaukė į Washingtoną Birželio 7 d. ir surengė demonstraciją garsiaja Pennsylvania Avenue, padarymui spaudimo savo reikalavimams kad valdžia tuoj išmokėtų jiems pilnus bonus.

Bet dabar tie pulkai jau neišrodė taip gražiai kaip išrodė karo dienose, kuomet uniformos buvo naujos ir visų vienokios. Dabar nabagai bedarbiai vieni buvo pusėtinai apiplyšę, vieni apsivilkę daugiau, kiti vienmarškiniai, kiti dar dėvėjo karo laikų skylėtas uniformas ir kepuraites, o kitų avalinė buvo visai suplyšus.

Demonstracija buvo kareiviškoj tvarkoj, vadovaujant kare buvusiems viršininkams, išsidalinus į burius.

Demonstravo apie 7,000 vyrų, pirmutinė dalis suėjusiųjų. Kiti dar vis ėjo į sostinę, iš tolimesnių miestų.

Policija prižiurėjo tvarkos, o apie 100,000 žiurėtojų stovinčių gatvės pašaliais plojo einantiems.

Kurie negalėjo pėksti eiti buvo vežami trokais ir automobiliais.

Komunistai kurie galėjo parodyti kariumenės tarnybos liudymus buvo priimami į eiles. Vienok karo veteranai ir jų vadai nuolat žiurėjo kad neatsirastų tarp vyrų raudoni agitatoriai.

Jau iškalno Washingtono policija buvo prisirengus sulaikyti visokį komunistų kišimąsi į demonstrantų reikalus. Tapo susekta kad raudonieji bandys sukelti sumišimą. Bet jų dvasia nuslugo kada pasirodė jog bonų armija nereikalauja jų pasitarnavimo. Vienoje vietoje karo veteranų buris suėmė kelis komunistus agitatorius ir šiurkščiai pačiupinėję nuvedė policijon.

Policija ištardžius įsakė jiems nesikišti į demonstraciją arba prasišalint iš miesto.

Kareiviai reikalauja bonų kurie yra jiems pažadėta, bet suma išeina į šimtus milijonų dolarių, ir juos aprupinant bonais reiktų dar labiau gyventojus aptaksuoti.

Oklahoma valstijoj užėjo potviniai. Pastarose dienose vandenyje žuvo apie 15 žmonių, 3,200 liko be namų.

PRIĖMĖ BILIJONO TAKSŲ SĄMATĄ

Washington. — Nuo Birželio 21 dienos ineis galėn didelis aptaksavimas, kuris padaryta su tikslu subalansuoti valdžios išlaidas. Senatas priėmė ir Prezidentas Hoover užtvirtino taksų sąmatą $1,118,500,000 sumoje.

Bus pabranginta laiškai iki 3 centų, taksai nuo ineigų, aptaksuojama įvairios reikmenys, ir tt.

Sekantis Kongreso tarimas bus numažinti algas visų valdininkų ir valdiškų įstaigų tarnautojų, kurie uždirba virš $1,000 į metus. Tuomi sutaupys $238,000,000.

Valdžios deficitas šiose dienose pasiekė $2,684,000,000 — dvigubai negu buvo pernai metą.

ASTRONOMAI IR POLICIJA VARŽOSI UŽ KALTININKĄ

St. Charles, Ill. — John E. Mellish pakliuvo į policijos rankas už išgėdinimą jaunos mergaitės ir jam grąsia 20 metų kalėjimas. Kadangi jis yra gabus astronomiškų žiuronų stiklų dirbėjas, keli astronomai ėmėsi jį užtarti, sakydami kad mokslas nustotų labai daug jeigu jis butų atitrauktas nuo to darbo. Jeigu kitaip negalima, astronomai siulo duoti jam dienomis dirbti jo darbą, o naktimis lai sėdės kalėjime.

NEPRIĖMĖ "TAIKYTOJO"

Yokohama, Japonija. — Čia atvažiavo laivu senas, 75 m. amžiaus Amerikonas, Dickerson, kuris pasisakė jog pribuvo sutaikyt Japoniją su Chinija. Pirmas jo tikslas nupirkti iš Chinų visą amuniciją, kad neturėtų kuo kariauti. Jis turėjo pinigų $350.

Kitas jo sumanymas buvo parskristi iš Japonijos į Ameriką. Bet neturėjo lėktuvo. Japonija jo neįsileido kaipo silpnapročio ir neturinčio gana pinigų.

GELBSTI ŽUVIMS

Tai ne žuvų bedarbės pasaka, bet štai koks dalykas. Mississippi upės pakraščiais laike pavasarinių potvinių žemumose ir negiliuose ežeruose liko daugybė žuvų. Vasarą tos vietos išdžiusta ir žuvims grėsia mirtis. Taigi valdžios žuvų globėjai pradės gelbėti tas žuvis pervežant jas į upes ir gilius ežerus.

PALEIDO VOKIETIJOS SEIMĄ

Berlinas. — Nesenai išrinktas Vokietijos seimas tapo paleistas, kadangi nebuvo galima prieiti prie tvarkos. Prezidentas Hindenburg išleido įsakymą seimui (reichstagui) išsiskirstyti ir neužilgo bus nauji rinkimai.

Greta su tuo žinios skelbia kad Hindenburg rengiasi atsistatydint, o šalies valdovu nacionalistai žada kviest Frederiką Wilhelmą, buvusio kaizerio sunų, Vokietijos sosto įpdinį. Tam laikas skiriama Spalių 2 d.

Jeigu dalykai taip eis kaip dabar ir nieko ypatingo nenutiks, Frederikas Wilhelmas gali palikti Vokietijos diktatorium.

Kaip dabar yra, šalis neprieis prie tvarkos, nes didelės stiprios partijos varžosi už savo reikalus, o šalis tiesiog skandinama.

Sekančiuose seimo rinkimuose dar dės pastangas Hitleris laimėti visišką didumą ir paimti valdžią į savo rankas.

Iki naujų seimo rinkimų šalies valdžia palieka naujo ministerių kabineto, kurį vadovauja Pulk. Franz von Papen, žinioje.

Vietoj leisti seimui užtvirtinti kabinetą, Hindenburg, žinodamas jog seimo politikieriai to nepadarys, rado geresniu seimą paleisti.

SUSIDARĖ FRANCUZIJOS KABINETAS

Paryžius. — Birželio 4 d. Buvęs premjeras Herriot, radikalų socialistų vadas, pagaliau sudarė vyriausybę iš narių savo partijos ir liberalių kairiųjų partijų. Jis pats bus ir užrubežių ministeriu.

ROCKEFELLER IŠĖJO PRIEŠ PROHIBICIJĄ

New York. — John D. Rockefeller jaunasis, kurs visą savo amžį buvo atsidavęs skelbėjas blaivybės, šiose dienose išleido spaudoje pareiškimą jog jis patyrė prohibicijos žalingumą ir išeina už jos atšaukimą.

Tas labai pradžiugino šlapiuosius, bet sausieji labai nusigando. Nežinodami ką sakyt, jie paskelbė kad šis garsus milijonierius tapo "suklaidintas".

Rockefeller pataria politiškoms partijoms priimti į savo programą prohibicijos atšaukimą ir ragina palikti svaigalų kontrolės reikalą pačioms valstijoms išsispręsti.

ANGLIJA MOKĖS SUV. VALSTIJOMS

Washington. —Valstybės viena po kitai daro sutartis su Amerika atmokėti savo karo skolas. Šiose dienose Anglija padarė sutartį atmokėti $159,520,000 per 10 metų. Italija taipgi pasižadėjo atmokėti.

ČILI REVOLIUCIJOS BANGOSE

Santiago, Čili. — Militaristų sukilimu Birželio 4 d. tapo išversta Prezidento Juan Esteban Montero vyriausybė ir tvarką paėmė į savo rankas Carlos Davila, buvęs ambasadorium Washingtone. Nauja vyriausybė yra socialistiško pobudžio. Perversmas padaryta su mažu kraujo praliejimu: keturi užmušta ir 60 sužeista.

Naujos vyriausybės politinis nusistatymas surupino Ameriką, kuri turi ten sukišus šimtus milijonų dolarių.

Už poros dienų ten prasidėjo kontr-revoliucija prieš naują vyriausybę. Vyriausybei pasireiškus prieš bažnyčias ir vienuolynus, kaip padaryta Ispanijoje, tikintieji pradėjo nerimauti ir kelti protestus.

Nuversta prezidento šalininkai nori jį atgrąžinti į valdžią.

MEILĖS TRAGEDIJA IR VULKANAS

Hilo, Hawaii. — Vienas jaunas Portugalas, negalėdamas prikalbinti savo pamylėtą mergaitę tekėti už jo, nužudė ją, nusinešė jos lavoną ant ungiakalnio Pelee ir su lavonu pats nušoko į gilumą. Abiejų lavonai žiuronais surasti 900 pėdų gilumoje ir tik už 50 pėdų nuo verdančios sieros.

Kadangi šiose dienose tas ugniekalnis pradėjo veikti, prietaringi žmonės su baime kalba kad vulkano dievė užsirustino už tokį pasielgimą ir gali žiauriai nubausti visus gyvus arti vulkano gyvenančius žmones.

Prieiti lavonus iškelti labai sunku, nes ten gilumoje verda siera ir jos dujos pavojingos gyvasčiai.

DINGO LENKAS LAKUNAS

Lenkas lakunas, Stanislaus Hausner, iš Newark N. J., sumanė nuskristi iš Amerikos į Varšavą. Išsileido kelionėn pereitą savaitę, bet ir po šiai dienai apie jį nieko negirdėt. Matomai nukrito ir dingo Atlantike.

NUŽUDĖ TĖVĄ, SEKANČIĄ DIENĄ APSIVEDĖ

Canton, N. Y. — Tulas Witherell, 31 m. buvęs kareivis, Birželio 5 d. nušovė savo tėvą ir pasiėmęs $100 jo pinigų ir išvažiavęs į New Yorką apsivedė su savo mergina, Mare Zikeski. Tėvas atsisakė duoti jam pinigų vedyboms, užtai jis atėmė tėvui gyvastį. Dabar jis suimtas.

30 ŽUVO MEKSIKOJ

Centralinėj Meksikoj užėjus žemės drebėjimui suardyta komunikacija ir tikima kad užmušta apie 30 žmonių. Drebėjimas buvo Pacifiko pakraštyje.

GASRI VYT. PETRULIO BYLA

Kaunas. — Gegužės mėn. pirmoje pusėje Kaune buvo nagrinėjama buvusio Ministerio Pirmininko ir Finansų Ministerio Vytauto Petrulio byla. Jis buvo kaltinamas valstybės pinigų išaikvojimu.

Kas buvo V. Petrulis? Petrulis yra vidutinio amžiaus žmogus, Ukininkų Sąjungos šulas. Jis visados pilnas iniciatives ir gerų sumanymų. Prieš Didjį Karą jau jis buvo žymesnis Lietuvių studentijos, o vėliau ir visuomenės veikėju. Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, V. Petrulis buvo seimo nariu, o 1925 metais Ministeriu Pirmininku ir Finansų Ministeriu. 1926 m. pavasarį per rinkimus dešiniajam blokui pralaimėjus, V. Perulis irgi iš valdžios pasitraukė, apsigyveno savo dvare ir dirbo privatų darbą, perdaug nevesdamas griežtos opozicijos tautininkų vyriausybei.

Šiek tiek susipažinę su V. Petrulio asmeniu, dabar pažiurėkime į pačią bylos istoriją.

Dar V. Petruliui tebesant Finansų Ministeriu, pačioje Finansų Ministerijoje daug kas kalbėdavo kad Ministerijos darbas ne visai tvarkingai vedamas. Apie tai vienas liudytojas per Vyriausiojo Tribunolo posėdį, teisiant V. Petrulį, pasakė kad tada visi žvirbliai čiulbėję jog Finansų Ministerijoj eina šmugelystės. Apie tai sužinojo Kauno Apigardos Teismo Valstybės Gynėjas ir su kriminalinės policijos pagalba pradėjo atsargiai įvykius aiškinti. Pasirodė kad Ministeris V. Petrulis Klaipėdos krašto pirkliams, be Ministerių Kabineto žinios, išdavinėjo be muito į Lietuvą įvežti kai kurias uždraustas prekes. Tuo be abejojimo valstybei padaryta nuostolių. Be to, tokius leidimus išduodant galimą buvo padaryti geras biznis kyšių pavidale.

Taip pat V. Petrulio įsakymu, bankru t a v u s i a m Prekybos ir Pramonės bankui buvo be nuošimčių duota 2,000,000 litų paskola, o pats jis savo žmonos ir savo vardu Klaipėdos banke įdėjo 150,000 litų einamon sąskaiton. Prekybos ir Pramonės bankas už duotą paskolą V. Petruliui pakėlė asmeniškų sąskaitų labai aukštus nuošimčius. Žodžiu, visose srityse buvo galima padaryti gerą biznį.

Bylą sprendė Vyriausias Tribunolas. Liudini n k a i s buvo iššaukta virš 70 žmonių. Tarp jų buvo buvusių Ministerių Pirmininkų (E. Galvanauskas, Prof. Voldemaras), Prof. Jurgutis, Dr. P. Karvelis ir daug kitų žymių žmonių, Finansų Ministerijos buvusių ir esamų direktorių bei valdininkų. Taip pat buvo apklausiami ir tie pirkliai kurie Finansų Ministerijai pristatydavo spiritą ir darydavo įvairias sutartis.

Kai kurie liudininka tvirtino kad V. Petrulis yra nekaltas, nes jo varytoji finansų politika buvus reikalinga tuometinei Lietuvos politinei padėčiai. Girdi, tik atvadavus Klaipėdos kraštą (1923 m.) jo gyventojų nuotaika buvus labai palanki Lietuvai ir todel to krašto ekonominė ir politinė pa-

(Tąsa ant 6-to pusl.)

LANKYTINOS VIETOS KAUNE

Kitos bažnyčios

Kunigų seminarijos bažnyčia statyta XVI amžiaus antroje pusėje. Gotiško stiliaus. Tris kartus buvo sudegus ir vėl atstatyta. Joje 1812 m. Francuzai buvo įsteigę miltų sandėlį, o kada jie pasitraukė, Rusai tą bažnyčią pavertė amunicijos sandėliu. 1864 m. general-gubernatoriaus Muravjovo įsakymu bažnyčia buvo pavesta kunigų seminarijai.

Šventos Trejybės bažnyčia pradėta statyti 1634 m., pašventinta 1703 m. Mišraus gotiko ir renesanso stiliaus. 1899 m. bažnyčia gražiai atnaujinta ir atiduota parapijai.

Jezuitų bažnyčia ir vienuolynas pradėta statyti 1666 m., pašventinta 1722 m. Maišyto baroko stiliaus. Keletą kartų gaisrų sunaikinta ir vėl atstatyta. 1628 m. tėvai Jezuitai prie vienuolyno buvo įsteigę kolegiją-gimnaziją, kurią 1787 m. išeidami iš Kauno atidavė Pranciškonams. Šie, neturėdami lėšų, atidavė gimnaziją pasauliečiams. Toje mokykloje 1821-22 m. mokytojavo garsus poetas Adomas Mickevičius. Kiek vėliau, Rusų valdžia pavertė bažnyčią cerkve, vienuolyne apsigyveno archirejus. 1915 m. Kauną bombarduojant, bažnyčia buvo gerokai artilerijos apgriauta. Vokiečiai joje buvo įrengę karo lauko ligoninę. Lietuvos valdžia bažnyčią ir buvusius kolegijos rumus grąžino tėvams Jezuitams. Dabar tuose rumuose yra Jezuitų vienuolynas, gimnazija ir mokinių bendrabutis.

Benediktinų bažnyčia ir vienuolynas kada statyta žinių nėra. Žinoma kad 1495 m. popiežius Aleksandras VI suteikė jai visuotinus atlaidus Šš. Baltramiejaus, Mikalojaus, Margaritos ir Magdalenos dienomis. 1624 m. karalius Zigmantas III buvusią tada tuščią bažnyčią pavedė vienuolėms benediktinėms, kurios ir įsteigė čia vienuolyną.

Korespondencijos

PITTSBURGH

CICILIKŲ INTRIGOS DIDĖJA

SLA. 40 kuopa turėjo susirinkimą Birželio 5 d., kur apart kitų raportų buvo ir 3-čio SLA. Apskričio delegatų raportas. Raportą išdavė K. Leliušis ir K. Sinkunas. Raportą priėmus, nutarta išnešti papeikimas Apskričio pirmininkui J. K. Mažiuknai už begėdišką pasielgimą su Apskričio organizatorium P. Pivaronu.

Musų uolus veikėjas P. Pivaronas buvo išrinktas organizatorium Apskričio suvažiavime Sausio mėnesį, o Mažiukna pranešimą centrui apie tai laikė kišeniuje iki pusmetinio suvažiavimo. Mat, šiam suvažiavimui socialistėlis Bakanas sutaisė skundą prieš p. Pivaroną, kaltindamas buk Pivaronas sakęs jog Bakanas nesąs tinkantis buti S. L. A. iždo globėju, nes yra bemokslis. Nors suvažiavime niekas neįrodė kad Pivaronas taip sakė, bet Mažiukna vistiek pasielgė neteisingai ir Pivaronas buvo priverstas rezignuoti. Mat, Pivaronas yra sandarietis tai anot cicilikų tokiems nevalia dirbti SLA. labui. Tai vis cicilikų intrigos S.L.A. gerovei. Jie ir per laikraščius rėkauja kad sandariečiai nedirba Susivienijimui.

Jeigu taip, vyručiai, galit sau dukti ir purvinti kiek jums patinka, o mes dirbsim naudingą darbą. Nežiurint bedarbės, šiame susirinkime prie 40-tos kp. prisirašė du nariai, pasidarbavus musų organizatoriui Virbickui.

Reporteris.

Maineriai streikuoja. Coverdale angliakasykloj priklausančioj Pittsburgh Terminal Coal Co. sustreikavo 800 unijistų angliakasių.

Nežiurint pastangų susitaikyti, kompanijos ir unijos atstovai neprieina prie jokių išvadų. Kompanija nori dar numažinti 10 nuoš. nuo algų, kad už toną anglies darbininkas gautų 36c.

Iš vėl stoka lietaus. 1930 metų didelių pagadų šmėkla ir vėl gąsdina Allegheny ir aplinkinių apskričių ukininkus ir daržininkus. Iki praeito sekmadienio nebuta lietaus ištisas 24 dienas. Tuo tarpu oras šiltas ir net karštas.

Ukininkai griebiasi laistyti daržus visais galimais budais.

Jeigu tokia pagada ilgai tęsis gali pritrukti ir vandens.

Upėse vanduo šiuo laiku tik 13 colių aukščiau negu buvo 1930 metais laike žemiausio vandens nupuolimo. 1930 m. sausuma vietomis visai išnaikino sėją ir daržus.

Nesusitaikoma del Wabash tunelio ir tilto. Jau ilgas laikas kaip eina ginčai del paėmimo į apskrities ir miesto nuosavybę Wabash tunelio ir tilto, padarymui miesto susisiekimo, kas daug prisidėtų prie pagreitinimo pasiekimo vidurmiesčio. Tas tunelis ir tiltas priklauso gelžkelio linijai, kuri reikalauja $3,-000,000 atlyginimo. Prie to dar reiktų pridėti $1,200,-000 įrengimui to tunelio ir tilto automobiliams važinėti ir žmonėms vaikščioti.

Dalykas pavesta Alleghany apskrities komisijonieriams.

Fort Pitt Hotel ruošiasi ir puošiasi SLA. delegatų ir svečių priėmimui laike seimo Birželio 19—25. Šiame hotelyje Lietuviams bus patogiausia apsistoti, kadangi vedėjai suteikia labai žemas kainas už kambarius, prie to apsibuvę šiame hotelyje turės visus patogumus ir visi bus kruvoje.

Library, Pa. — Čia streikuoja 350 angliakasių, kurie piketuoja kelius į kitas kasyklas, kalbindami darbininkus prisidėti prie streiko.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS KALIFORNIJOJ

Eureka, Cal. — Birželio 6 d. didelė dalis šio miesto buvo sugriauta smarkiu žemės sudrebėjimu. Vienas žmogus užmuštas.

Apgriauta ir kitas miestas už 95 mylių atstu.

Pakvietimas Lietuviams

FORT PITT HOTEL širdingai užkviečia Lietuvius kurie atsilankys į Pittsburghą į S. L. A. Seimą. Šis hotelis padarė specialį patvarkymą aprupinimui visų kurie atvyks kaipo delegatai arba svečiai. Didelis kambaris su maudyne, su 3 arba 4 pavienėmis lovomis, kaštuoja tiktai $1.25 į dieną kožnai ypatai. Viešbutis randasi patogioje vietoje ant kampo 10th Street ir Penn Avenue, tiktai keli žingsniai nuo Pennsylvania Station ir motor bus stoties, ir bus idealė vieta apsistoti laike seimo. Seimo salė South Side miesto dalyje yra tik 10 minutų važiavimo karu nuo pat Hotelio durų. Reikia važiuoti karu pažymėtu No. 50.

HOTEL FORT PITT

Pittsburgh, Pa.

SHENANDOAH, PA

Gražus perstatymas. Parapijos komitetas buvo surengęs du vakaru, Gegužės 9 ir 16 d., parapijos naudai. Buvo paskviesta Kingston, Pa., artistai, kurie abu vakaru statė scenoje K. S. Karpavičiaus "Žentai iš Amerikos". Suvaidino labai puikiai. Du ypač buvo labai smarkųs juokdariai, kurie publiką prijuokino įvalias. Katras jei ir buvo ligotas tai nuo juoko turėjo pasveikti.

Publikos abu vakaru buvo pilna parapijos salė.

Klebonas Kun. Karalius, kuris nesugyvena su parapijos komitetu, norėjo tam parengimui užkirsti kelią, bet nepavyko, tik jam pačiam išėjo ant gėdos. Jisai tą vakarą laikė "gegužinį mišparą" ir šaukė su Dievo pagalba kad perstatymai nepavyktų. Bet po mišparų net ir daug jo davatkų po mišparų atėjo pažiurėt perstatymo.

Musų klebonas vis nesiliauja bylinėtis ir priekabių jieškoti su parapijonais, bet kelis kartus jau pralaimėjo bylas.

Darbai kasyklose. Kada kasyklose buvo kilęs streikas, tuo laiku kasyklos neva pradėjo beveik visos dirbti, kad tik streiką sulaužius. Taip ir buvo: sulaužius streiką, kasyklos pradėjo dirbti kasdien, iš ko angliakasiai nusidžiaugė. Bet padirbus mėnesį laiko ir vėl beveik visos užsidarė ir dabar nedirba.

Kaip girdėt, kitos kasyklos užsidarė ant visos vasaros. Reading kompanijos Maple Hill kasykla geriausia dirba, o visos kitos užsidarė.

Piknikas. Gegužės 30 d. parapijonai parengė pikniką Šv. Jurgio kapinyne, kur turi plotą tuščios žemės. Piknikas pavyko gerai, nes diena buvo graži ir žmonių atsilankė daug. Parapijonai padarė daug pelno kapinių užlaikymui.

J. Basanavičius.

ATSILIEPKIT!

Pranešu visų žiniai jog aš greitu laiku pradedu kelionę per visas Suv. Valstijų kolonijas pietuose, vakaruose ir žiemiuose.

Aplankysiu visose valstijose gyvenančius Lietuvius ir žymesnes vietas, pradedant nuo Wisconsin, Iowa, Nebraska, Minnesota, So. Dakota, N. Dakota, Montana, Washington, Oregon, California ir kt.

Rodysiu tenai gyvenantiems Lietuviams judamus paveikslus iš Lietuvos, kur tiktai bus galima, ir imsiu filmuosiu naujus paveikslus Lietuvių tose valstijose ir visas įžymesnes istorines vietas.

Taigi kas turit tose valstijose giminių ar pažystamų priduokit jų antrašus, arba ten gyvenanti patys atsiliepkit, kad butų galima kuodaugiausia aplankyti.

Jei kas ką norit išgarsinti tame vakarų krašte, atsiliepkit įvairųs biznieriai, aš padarysiu tolimą ekskursiją-maršrutą kokio niekas nepadarė. Gal rasis dar kas norėtų prisidėt prie tos ekskursijos, atsišaukit.

J. K. Milius,
2437 W. 69 St. Chicago, Ill.

WATERBURY, CONN.

Vaizdingas vakaras. Gegužės 21 d. vakarėlis surengtas Conn. Kolegijos ir Profesionalų Sąjungos nusisekė kuogeriausia. Daugelis svečių prašė komiteto kad tankiau panašių vakarėlių surengtų, nes tai geras budas palaikyti mokytesnį ir Amerikonėjantį jaunimą prie savo tautiečių. Publikos buvo apie 150 — buvo visai jaunų, net antroj gentkartėj Amerikoje augusių, ir buvo senesnių, Amerikoje augusių.

Narės p-lės Kaye Chaponis ir Nellie Bendler tarnavo kaipo "hostesses", supažindindamos vienus su kitais ir abelnai visus apnamindamos kad visi jautėsi kaipo specialiai kviesti ir laukiami. Albertas Pilvelis gabiai atliko savo užduotį kaipo skelbėjas ir vakaro vedėjas. Ir programas buvo įvairus, gabiai atliktas žmonių kurie savo srityje atsižymėję, nekurie net ir plačioje publikoje.

Pirmiasia narė p-lė Marė Poškevičiutė iš Ansonios paskambino pianu iš operos "Carmen", po to p-lė Florence Bardauskaitė pašoko Franciuziską šokį. Ji nors tik 14 metų bet jau žymiai pamokinta šokti.

P-lė Albena Pilvelis žavėjančiai padainavo Aleksio kompoziciją "Meilė", "Dancing in Your Arms", ir visai naują dainelę, kurios žodžiai ir muzika komponuota musų narės p-lės Poškevičiutės. Po šito numerio, p-lė Bardauskaitė su savo drauge Gertrude Careve pašoko labai gražų Meksikonišką šokį. Belaukiant p-lės Carewe sekančio "Toe dance", laiką užpildė su "tap-dance" Tommy Creedon, kuris čionai užlaiko Royal Dancing mokyklą. Prie galo jis dar pora sykių pašoko.

Viena Waterburietė atsižymės su laiku plačioje publikoje savo įstabiu kontralto balsu. Tai p-lė Marcelė Andrikiutė, kuri padainavo keletą Lietuviškų dainelių, akompanuojant Prof. A. Aleksiui.

Ponia Elena Laurynienė, seniau gerai žinoma aktorė, atlošė monologą "Užkabinskienė", ką gabiai atlikdama prijuokino publiką.

Tarp programo aktų buvo duodama susirinkusiems pasišokti, o po paskutinio programo numerio šokiai tęsėsi net iki 2 val. ryto.

Komitetas ištaria širdingą ačiu visiems veikėjams kurie prigelbėjo programą išpildyti ir taipgi publikai kuri musų labdaringam sumanymui tokią paramą davė. Pinigai eis apmokėjimui mokslo vienam Amerikos Lietuviui studentui einančiam mokslą Lietuvoje.

K. S.

Užsidarė dirbtuvė. Gegužės pabaigoj užsidarė Amerisan Ring Co. dirbtuvė neapribotam laikui, kadangi pritruko darbo. Ji darydavo gerą biznį per visą savo 80 metų gyvavimą. Dirbdavo iki 300 darbinikų.

Mirė. Gegužės 25 d. mirė Juozas Rakickas, 38 m. Liko žmona Marė, podukrė ir posuniai, taipgi broliai Jurgis, Jonas, Vincas ir Kajetonas ir viena sesuo, Lietuvoje. Laidojo graborius Delininkas. Velionis buvo narys Lietuvių Piliečių Politiško Klubo ir SLA.

NEW HAVEN, CONN.

Suimtas už žudystę. Gegužės 31 d. tapo suimtas Antanas J. Diržius, 43 m., sąryšyje su nužudymu jo žmonos, Katrės, 42 m., kurios lavonas tapo atrastas jų namuose sklepe. Diržius nuo tos žudystės ginasi ir turi pasiėmęs advokatą.

Moteries lavonas rastas sumuštas, 30 vietų subadytas su ledo durklu, ir peršauta per veidą. Viskas atsitiko vaikams nesant namie, o jauniausias kudikis, 3 m. amžiaus, rastas užrakytas budukėj kieme.

Kada kaimynai pranešė policijai jog girdėjo jų namuose kliksmą ir šuvius, pribuvus į namus, išlaužus duris rado Diržį sėdint virtuvėje ir rukant cigaretą. Ant stalo buvo keli kruvini rankšluosčiai.

Paklausus kur jo žmona, Diržius atsakė kad išsivedė vaikus pamatyt demonstraciją. Kada policija surado žmonos lavoną, jis sakėsi nieko apie tai nežinojęs.

Ginklo kuriuo žmona buvo nušauta policija negalėjo rasti. Nei negalėjo nustatyti jos nužudymo priežasties.

Jis tapo uždarytas kalėjime tardymui.

Policija sako kad Diržius buvo jau areštuotas metai laiko atgal kada žmona pasiskundė jog jis norėjęs nunuodyti visą šeimyną. Bet buvo paliuosuotas kuomet ištirta kad tas kas išrodė nuodai buvo nekenksminga.

Rep.

PATERSON, N. J.

Beisbolininkai. Liet. Vyčių 61 kp. suorganizavo savo beisbolininkų tymą, vardu Knights of Lithuania, City A League, po vadovyste Vlado Varaškevičiaus. Pirmas jų lošimas atsibuvo seniau, kuomet vienas lošėjas susižeidė koją. Antras lošimas buvo Geg. 29 d. Jie lošė prieš Reliance, P. D. W., Lietuviai laimėjo 21-11. Patersono dienraštis gražiai Lietuvius aprašė.

Mirė. Geg. 26 d. mirė Ona Radzevičienė, 79 metų amžiaus. Buvo iš Virbalio miestelio, Vilkav. ap. Šioje šalyje išgyveno ilgą laiką. Buvo pavyzdinga senutė, labai mylėjo Lietuvą, visada rėmė Lietuviškus parengimus ir labai domėjosi Lietuvos gyvenimu ir laisve. Tankiai pasakodavo kaip ji gyveno po Rusais kurie Lietuvius spaudė. Išvyko į Ameriką virš 30 metų atgal.

Palaidota iš savo dukters ir žento, Magdalenos ir Petro Jasiukevičių, namų, 74 Mercer st. Buvo narė Šv. Onos draugijos, kurios narės ją ir palydėjo. Dalyvavo daug pažystamų ir giminių. Paliko dvi dukterys, Magdalena Jasiukevičienė ir Ona Aučiuvienė.

Palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios su visomis apeigomis Holy Sepulchre kapinėse. Lai buna velionei lengva šios šalies žemelė.

Chemijos Studentas.

J. ŽEMANTAUSKAS
Viešas Notaras
Užrašo "Dirvą", "Vienybę" ir kitus tautinius laikraščius.
139 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN.

DAYTON

Staigi mirtis. Geg. 28 d. mirė nuo apoplekcijos Augustas Milašius, 65 m. amžiaus, nevedęs. Velionis buvo gana taupus; jei teisinga kaip vietos spauda rašo, jis palikęs net $21,000, nors buvo paprastas darbininkas, ir per pastarus penkis metus nedirbo.

Velionis buvo "progresistas" ir labai kritikavo dolarių mylėtojus, o pats mat tą patį praktikavo ir krovėsi dolarius.

Buvo priešas ir Lietuvybės ir draugavo su musų tautos išgamomis, dolario patriotais. Bet kaip žmogus buvo doras ir teisingas. Jo idejų draugučiai rupinosi laidotuvėmis ir sutvarkymu jo turto. Jie gi elgėsi kaip išgamos: paneigė Lietuvį graborių, ir vietos Anglų laikraštyje paskelbė kad velionis esąs Rusas iš Rusijos, ir jo globėjai visi keturi draugučiai, pasiskelbė buvę velionio kudikystės draugais ir iš vienos tautos. Jie padarė pareiškimą buk velionis neturi jokių giminių nei Rusijoje nei čionai, išskiriant juos keturis. Ištikro gi visi čia gerai žinom kad velionis iš gimimo, sykiu ir tie jo keturi draugai, yra gimę Lietuviais ir pačioj Lietuvoj, bet ne vienoj vietoj, kaip jie save persistato.

Velionis Augustas Milašius turi Lietuvoje giminių, rodos seserį ir brolių vaikų, jie sakoma gyvena apie Kauną. Giminėms patartina atsišaukti šiuo antrašu:

M. K. Mockevičius
119 Valley St.,
Dayton, Ohio, U. S. A.

Dar štai kas reikia pastebėti. Nors tie broliukai persistatė velionio draugais ir graborių paėmė svetimtautį, bet kai reikėjo lydėti į kapus tai jie nei vienas nepasirodė, ir nebuvo jokių Rusų, tiktai vieni Lietuviai palydėjo jį į amžinastį, Memorial Park kapinėsna.

Vasarinės Atostogos Greyhound Linijomis

Naujos rušies vakacijų kelionės tapo įvesta didžiausios motorinių kočių transportacijos kompanijos pasaulyje šiai ateinančiai vasarai, kuo galės pasinaudoti turistai ir keleiviai.

Sulyg plano kurį išdirbo Greyhound Lines dabar yra galima atostogaujantiems aplankyti bent tuzinį ar daugiau miestų ir rezortų, su viešbučių parupinimu ir visais reikmenimis pirm išvažiavimo iš namų. Tarp vietų kur tokie iškalno apmokėti keliavimai surengiama yra New York, Boston, Washington, Philadelphia, Atlantic City, Chicago, Niagara Falls, Detroit, Thousand Islands, Montreal ir Quebec.

Tokion kelionėn rengiantis pasažieris nusiperka tikietą iš išvažiavimo punkto pirm sėdimo į Greyhound busą. Jam įduodama kuponų knygelė, su kuriais jis gali aplankyti kur ir ką nori į kitą miesta nuvažiavęs, gauna viešbutyje kambarį su maudyne, aplanko naktinius klubus ir teatrus, ir paskui parvežamas namon. Kožname mieste sustojimas trijų ir keturių dienų, bet gali apsistoti ir ilgiau iki 60 dienų. Prie to nesiduoda tiktai maistas. Jei ilgiau kur sustoja pasažieris irgi užsimoka pats.

Jeigu norit aplankyti keletoje miestų, ir tą Greyhound Lines sutvarko. Galima atlikti kelionę aplankant eilę miestų kaip pav. Niagara Falls, New York, Boston, Philadelphia, Washington, ir paskui atgal į Clevelandą.

Kaštai tokių kelionių taip sumažinti važiuojant Greyhound Lines kad tai yra ekonomiškiausias budas atlaikyti atostogas ir tuo pat laiku pamatyti vertas matyti vietas.

1932 METŲ BONŲ KUPONAI

"Dirva" jau priima 1932 metų Lietuvos Bonų kuponus už "Dirvą" ir knygas už pilną jų vertę. Nukirpkit 1932 m. kuponą ir prisiųskit Administracijai.

Bonų kuponus galit prisiųsti kaipo užmokestį už "Dirvą" ir už knygas.

TUOJAU REIKALINGA VYRŲ, turi buti su gera reputacija, su mažu kapitalu prisidėti prie **KOOPERATIVĖS ASSOSIACIJOS** ką vadovauja **CARLISLE PARRY STERILIZER, INC.,** kuri rasis arti New York City; Budavotojai, Maliavotojai, Popieriuotojai, Ukių darbininkai, Darbininkai, ir tt., **NUOLATINIS DARBAS, GERAS ATLYGINIMAS ir GATAVI NAMAI** su mažu šmotu žemės; puikios progos geriems ir pastoviems žmonėms. — Kreipkitės arba rašykit laišku pridėdami 2c stampą atsakymui ir gausite visas informacijas iš (27)

Law Firm F. Dudley Kohler, 30 Irving Place
Desk No. L36 New York, N. Y.

Į PITTSBURGHĄ
ABIEM PUSĖM (ROUND TRIP) KAINOS

Pigumas niekad neburvęs, už **Pirmos Klesos** kelionę Greyhound coaches. Nupiginimai geri kiekvienai dienai, visais busais. Sugryžtant galima pakelių miestuose sustoti.

CLEVELAND	$ 4.90
CHICAGO	15.75
DETROIT	9.00
NEW YORK	15.00

PHILADELPHIA	12.00	HARRISBURG	8.50
WASHINGTON	10.50	COLUMBUS	6.75
YOUNGSTOWN	3.00	INDIANAPOLIS	12.00
GETTYSBURG	7.15	CINCINNATI	10.15

Patelefonuokit į Greyhound Bus Depot savo mieste ir gausit pilnas informacijas.

CLEVELAND DEPOT
New Greyhound Terminal
East 9th ir Superior Ave. Phone: CHerry 3360

GREYHOUND Lines

"Liaudies Tribuna"
Savaitinis Laikraštis
Leidžia
Amerikos Lietuvių Liaudies Sąjunga
"Liaudies Tribuna"
2437 W. 69th St.
CHICAGO, ILL.
Telef. Grovehill 2242

LIAUDIES TRIBUNA
The LITHUANIAN TRIBUNE

The Lithuanian Tribune
Weekly — Published by The
Lithuanian-American Peoples Association
K. J. SEMASHKA, Sec-y
3221 Beach St. Chicago
Telef. Albany 4918

No. 20 BIRŽELIO-JUNE 10, 1932 Vol. 4

VIEŠAS PAREIŠKIMAS RYTINIŲ VALSTIJŲ TAUTINIŲ PAŽIURŲ S.L.A. NARIAMS

Jau 1929 m. man teko kalbėtis su daugeliu S. L. A. veikėjų Rytinėse Valstijose. Tais laikais aš įspėjau tautinių pažiurų žmones kad jie apsižiurėtų idant kartais bebėgdami nuo vilko nepatektų į meškos nagus. Mano misija tais laikais sukėlė didelį ergelį ir gavau nemaža primetimų, net bolševizmą man prikišo. Atsirado visokių paskalų kad neva man tie ir tie apmoka kelionės lėšas, ir tt. Praeitą žiemą aš vėl aplankiau Rytinių Valstijų kelias žymesnes kolonijas. Kaip pirmiau taip ir dabar kelonės lėšas padengiau iš savo uždirbtų centų, ir mano kelionės tikslas buvo pastoti kelias tai šmėklai kuri šliejasi prie SLA.

Reikia pripažint kad tą visą kas teko pirmiau išgirsti iš kai kurių SLA. narių ir veikėjų, galima pateisinti tų laikų aplinkybėmis, kuomet Susivienijimą gąsdino bolševikų baubas. Tačiau šiandien jau matomos tos klaidos kurios buvo padarytos Susivienijimo tautinių pažiurų narių, ir todel nebus reikalo gilintis į tai kas praėjo, bet žiurėti į tą kas ateina.

Faktas aiškus kad besigindami nuo bolševikų pasijutom apsupti kita klika, kuri save vadina socialistais, kurie, prisidengę "demokratijos" blizgučiais, eina grobti Susivienijimą savo globon ir pasinaudoti iš jo kiek galima. Juk visi žino gerai kad pas socialistus nėra mažiausios idejos, ypatingai Lietuvybei.

Kad socialistai griebėsi jieškoti sau naudos tą liudija p. Gugio buvimas iždininku. Vos tik atsisėdęs į tą vietą jis išdryso užslėpti nuo SLA. 36-to Seimo Devenio-Užunario namo užmokėtus taksus Waterburio miestui apie $1,700, ir tuč tuojau atsirado visoki "pagelbininkai", kurie Susivienijimui atsieina šimtus dolarių kas metai, nors šiandien SLA. iždas blogiau stovi negu bile kada jis buvo pastarų 10 mėtų bėgiu. Be to p. Gugis net buvo pradėjęs davinėti paskolas be Pild. Tarybos nutarimo, ir tt. Dabar, negana kad vienas p. Gugis parodė savo "gabumus", atsirado ir kitas jų kandidatas, Fortunatas J. Bagočius, apie kurio tinkamumą aiškiai kalba SLA. oficialus dokumentas, istorija, ir vadinama "Bagočiaus Išpažintis". Tai šiandien Susivienijimas jau laukia naujų "gabių" globėjų.

Dumimas sandariečiams akių

Socialistai, matydami pakrikimą tautinio elemento eilėse, gudriai siekia savo tikslą. Tik pažiurėkim kaip jie gudriai veikia su Chicagos sandariečių pagalba: Per keletą paskutinių mėnesių p. Grigaitis matyt dėjo visas pastangas įtikinti Rytinių Valstijų sandariečius kad Chicagoj "Sandaros" boselïai neva yra labai griežtai nusistatę prieš socialistus. Bet esant vietoje ir matant p. Vaidylos, "Sandaros" redaktoriaus, ir Dr. Zimonto, A. L. T. Sandaros prezidento darbų vaisius aiškiai matyti kad jie vieną sako, o kitą daro. Tą liudija kelių SLA. kuopų (Chicagoje) balsavimo pasekmės ir delegatų rinkimai į seimą. Ypatingai aiškiai tai pasirodė SLA. 36-toj kuopoj, kur p. Vaidyla yra užrašų raštininkas, su kokiu atsidavimu jis tarnauja Grigaičiui ir jo pasekėjams.

Štai nesenai įvyko SLA. 6-to Apskričio suvažiavimas, apie kurio eigą rašoma "Keleivio" nr. 22:

"Butų viskas gerai išėję jeigu 'Naujienų' red. drg. Grigaitis nebutų paleidęs katę iš maišo. Jis sako: 'Mes gerai suprantame del ko tas protokolas (Buvusio SLA. 6-to Apsk. suvažiavimo seniau.—BFS.) nebuvo pasiųstas į organą: tai del to kad jame buvo įrašyta papeikimo rezoliucija Simokaičio, Olio ir Vanagaičio kompanijai už jų nešvarų (atsirado "švarus" nepraustaburnis p. Grigaitis. — BFS.) pludimą per radio kai kurių SLA. veikėjų ir narių (čia tikra melagystė.—BFS.). Po tokio pareiškimo, rodos kas bombą įmetęs į žarijas. Pasigirdo balsai iš kampų: 'Aš protestuoju' ir tt."

Kas čia darosi? Ar sandariečiai (Chicagos) tapo jau toki Simokaičio, Olio ir Vanagaičio draugai? Visai ne! Čia visas reikalas yra noras parodyt Rytinių Valstijų sandariečiams - tautininkams buk "Sandaros" boseliai nesibičiuliauja su socialistais, su tikslu apdumti akis Rytinių Valstijų taut.-sandariečiams, kad pp. Vaidyla, Grigaitis, Zimontas galėtų geriau pasitarnauti socialistams, parodant viešai savo "tautiškumą".

Aš gi nemanau kad ta "mielaširdystė" butų kam reikalinga. Yra faktas kad ta "rezoliucija" apie kurią čia kalbama buvo priimta prieš pat 6-to Apsk. suvažiavimą tame pačiame name kur apskričio konferencija įvyko. Tą dieną socialistai ir sandariečiai nuo 10 val. gamino "rezoliuciją", kuria manė pasmerkt Bronių F. Simons - Simokaitį, Adv. A. A. Olį, ir komp. A. Vanagaitį, kuris nėra SLA. nariu. Suvažiavimo posėdyje gi "rezoliucija" buvo pervaryta smurto keliu, net neduodant progos "apkalintiems" pasiteisinti. Ar ne puiki "demokratiška" komedija, kurią lošė Grigaitis, Vaidyla ir kiti socialistai-sandariečiai? To liudininkais buvo ne tik Chicagiečiai bet ir "Dirvos" redaktorius K. S. Karpavičius, SLA. Prezidentas St. Gegužis, kandidatas į SLA. Prezidentus J. J. Bačiunas ir kiti. Čia galima pastebėt kad p. Vaidyla tada norėjo pavaryti muilinimo politiką siulydamas kitą "rezoliuciją", bet jos nei patys sandariečiai nerėmė, ir kada atėjo balsavimas visi Chicagos sandariečiai balsavo už jų kokuse iškeptą "rezoliuciją".

Pasarga Rytiečiams

Todel jųs, Rytinių Valstijų tautininkai-sandariečiai, nepasiduokit Chicagos social-sandariečių klikai, kurie yra 100 nuoš. socialistų bernai. Galimas daiktas kad Vaidyla ir Dr. Zimontas bandys rodyti savo "tautiškumą", bet jie tai darys tik todel kad galėtų patarnauti socialistams. Man pačiam jie darė visokių priekaištų kam aš veikiu bendrai su "Dirva", "Vienybe" ir su tikrais tautinių pažiurų žmonėmis.

Todel tegul man bus leista paraginti visus tautinių pažiurų žmones stoti kovon prieš smurtininkus-socialistus, kurie veržte veržiasi į SLA. Pild. Tarybą. Kiekvieno doro Lietuvio pareiga yra gintis nuo tų veidmainių ir išgamų, kurie musų tautai nieko gero nedavė, neigė Lietuvą kaip tik mokėjo ir galėjo. Jie yra tik geri specialistai griauti tai ką geros valios Lietuviai yra sukurę. Tegul Susivienijimą valdo paprasta liaudis, o ne kokie "ekspertai", "finansų žinovai".

SLA. 37-tas Seimas turėtų buti pamoka dolariniams parazitams-socialistams kadangi SLA. likimas pareis nuo Seimo Pittsburge!

Bronius F. Simons-Simokaitis,
SLA. 36-tos Kp. Narys.

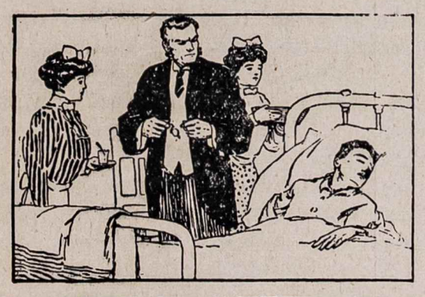

NAMŲ DAKTARAS

Naudinga knyga įvairių patarimų ir nurodymų sveikatos klausimuose, apie įvairias paprastas ir retesnes ligas. Aiškiai, suprantamai parašyta. Ją privalo turėti kiekviena šeima ir pavieniai žmonės. Aprašoma kaip apsisaugoti ligų ir tt.

174 puslapiai. Kaina $2.00.

"DIRVA" arba "MARGUTIS"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio
2437 W. 69 Street Chicago, Ill.

VIEWS OF THE EDUCATIONAL CONDITIONS IN THE KLAIPĖDA DISTRICT

Director Dr. Trukanas of the Vytautas the Great Gymnasium in a discussion of the educational and cultural condition the Klaipėda Territory with an "Elta" representative pointed out the differences between the German and Lithuanian schools. Ninety percent of the primary schools are German and only ten percent are wholly Lithuanian or mixed. If the number of Lithuanian schools were to be determined by the differences in native population, then, to Dr. Trukanas' estimate, there should be forty-five true Lithuanian schools out of all the existing seventy-five schools in the Klaipėda Territory. But the fault of this condition lies in the hands of the German directors, who failed to organize schools to the needs of the different committees.

There is a great demand of Lithuanian school teachers in the territory. In both the primary and secondary schools there are in all about five hundred teachers of whom only one hundred-twenty know the Lithuanian language. Twenty percent of the five hundred teachers are German citizens. The spirit and disposition of the schools are anti-Lithuanian. The inspection of the primary school children revealed the astounding results that the Klaipėda Territory was a state of Hindenburg's, and that Lithuania's capital was Moscow. Likewise in the secondary schools there is an apparent leaning toward German propaganda.

In Klaipėda, the Lithuanians have only the one Vytautas the Great Gymnasium, while the Germans have two middle schools and two gymnasiums founded some hundred years ago. The teachers' normal college is mixed. So small is the faculty of the Vytautas the Great Gymnasium that as many as fifty students crowd in a class. In spite of that, the gymnasium is popular and attended regularly.

Many Lithuanians are trying to avoid having their children Germanized by sending them to private schools. In the territory there are several and another nearby in Pagegiai. About two hundred-eigthy students attend the latter gumnasium.

The press has a great cultural influence among the people in Klaipėda, just as elsewhere. Since the German press prevails over the Lithuanian in the diffusion of propaganda the native Lithuanians are thus handicapped. Dr. Trukanas suggested that one method out of the difficulty was to establish schools and special courses ir adult education.

In conclusion, Dr. Trukanas stated that the future plans in school programming in Klaipėda will be none smaller than that of Greater Lithuania.

A. H. B.
(Translation from "Lietuvos Aidas")

LAISVŲ KAPINIŲ REIKALU

Prie užbrėžto tikslo — vyrai, pirmyn! Buvo pakvituota kad steigimui Laisvų Kapinių Kupiškyje yra surinkta $55.00.

Šiose dienose K. B. Klubo sekretorė p. D. Girdvainienė pridavė auką Petro Balčiuno, paeinančio iš Gindvilių kaimo, $1, Laisvų Tautiškų kapinių fondan. Tai jau $56.

Pasiųsta Kupiškin $50, ir kaip greit pripildysime šeštą dešimtinę, nevilkinant ir ta bus pasiųsta.

Todel mylimi Kupiškėnai matot kad truksta prie šeštos dešimtinės dar $4. Argi neatsiras tarp jusų kurie tuos $4 suaukaus?

Žinote kad kaip greitai prieisim prie užbaigos įsteigimo Laisvų Tautiškų Kapinių taip greit su tvirtomis bendromis jiegomis steigsime užbrėžtą Liaudies Namą.

Taigi, baigkim Kapinių steigimo reikalą, kad galėtume pasipalaidoti ir nebažnytiniai Lietuviai.

Dr. A. L. Graičunas,
3310 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

CHICAGOS
Profesionalai ir Biznieriai
SKELBKITĖS
"Dirvoje" ir
'Liaudies Tribunoje'

Laikrodžiai ir Akiniai

Užtikrinti Elgin laikrodėliai 17 akmenų už pusę kainos. Pradedant nuo $5.00 ir aukščiau. Persiunčiu ir į kitus miestus. Taipgi taisome laikrodžius žemomis kainomis. Akiniai pritaikomi kuotikriausia.

Karl Nurkat (Nurkaitis)
2437 W. 69 St. Chicago, Ill.

ILLINOIS bedarbių šelpimo komisija sako kad apie 500,000 šios valstijos žmonių susiduria su badu iš priežasties nedarbo. Cook apskrityje ta komisija šelpė 110,000 šeimų, bet pašalpų fondas išsibaigė. Reikalaujama daugiau pinigų.

ChicagosLietuvių žinios

SLA. 260 kuopa turėjo draugišką išvažiavimą į Willows Springs, Ill. Šis parengimas buvo daromas ne del biznio, taigi visi turėjo gerus laikus. Ši kuopa yra žinoma kaipo "George Grybo kuopa". Aš.

REPORTERIUI teko nugirsti kad p. Žekonio kuopa irgi turėjo išvažiavimą. Tai yra Englewood kuopa. Neteko patirti kaip didelis piknikas jų buvo.

NORTHSAIDĖJE irgi buvo surengta išvažiavimas į Jefferson miškus, bet lietus privertė beveik visus sėdėti automobiliuose.

NESENAI įvykusios S. L. A. 6-to Apsk. mitingo atbalsiai nelabai geri. Sakoma Apskritis visai smunka. Mat, socialistai su sandariečiais išmilžo visas ambicijas; dabar pasiėmė Apskritį valdyti tik sandariečiai, tai atrodo kaip "devynios pėtnyčios".

Socialistai atidavė sandariečiams, nes žinojo kad jau pienas baigiasi. Delegatas.

BIRUTOS piknikas atšauktas del lietaus. Birželio 5 d. turėjo įvykti "Birutos" piknikas, "Birutos" darže. Anksti išryto diena buvo graži, bet apie 10 val. pradėjo niauktis iš visų pusių ir jau prieš pietus pradėjo lyti ir lijo iki pat vakaro. Delei tos priežasties "Birutos" piknikas buvo sulaikytas.

Labai apgailėtina kad "Biruta", viena iš geriausių ir seniausių dainos draugijų, sutiko tokią painiavą. Nėra abejonės kad "Birutai" materialė parama yra reikalinga, ypatingai šiais depresijos laikais.

Patartina "Birutai" vėliau kada surengti pikniką, oras pasitaikys gražus, atsilankys didelė publika ir bus gerai. Rep.

IŠMARŠAVO. Pereitą savaitę Chicagon pribuvo daug karo veteranų iš įvairių miestų, kurie iškeliavo į Washingtoną reikalauti Kongreso taip vadinamų kareivių bonų. Pastebėtina kad minioj randasi ir Lietuvių iš įvairių miestų. Kai kurie Lietuviai eks-kareiviai išmaršavo iš Chicagos, prisidėdami prie visų. Rep.

LIETUS IR POTVINIS. Nuo sekmadienio ryto Chicagoj lietus lijo ir perkunija laikotarpiais rodė savo galybę. Pirmadienį Chicagoj vandeniu buvo užsemta visi namų sklepai.

Shell gazolino kompanijos, E. Chicagoj, kur valoma gazolinas, žaibas uždegė vieną didžiųjų tankų, padarydamas apie $25,000 nuostolių. Gaisras pavyko užgesinti. Buvo žaibo uždegta daug trobų, bet gaisrai pavyko užgesinti.

Tą dieną prilyta du coliai lietaus. Oras buvo karštas, 82 laipsniai.

East St. Louis ir St. Louis irgi pernešė tą didelį lietų.

Ukininkai džiaugiasi lietum.

Birželio 5 d. beveik visi piknikai plačioje Chicagos srityje negalėjo įvykti del lietaus.

MARQUETTE PARK. Gegužės 28 d., Holy Cross ligoninėje poniai Valašimas padaryta operacija ant tonsilų. Pavyko pasekmingai. Rep.

A. L. L. SĄJUNGOS 1-mos kuopos susirinkimas įvyks Birželio 13 d., pirmadienio vakare, nuo 8 val., Almiro Simons hall. Malonėkite visi dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. L. Striupas, pirm.

UŽSIMUŠĖ Swift. Šiose dienose iš viešbučio per langą iš šešto aukšto iškrito Edward F. Swift, garsios Swift Co. skerdyklų prezidentas. Jis buvo 67 m. amžiaus. Nelaimė ištiko diena prieš jo rengimąsi iškeliauti Europon. Spėjama kad iškrito per langą netikėtai.

BRIDGEPORTAS

Reporteriui teko apsilankyti Universal State Banke ir trumpai pasikalbėti su banko prezidentu J. J. Elias. Reporteriui paklausus jo "kaip viskas einasi", p. Elias pareiškė, "Dirbu kaip velnias". Ištikrųjų, pažiurėjus kaip smarkiai ir nuosekliai-sistematiškai p. Elias dirba tai retai kur pas Lietuvį galima pastebėti tokį gabumą.

Be abejo dėka jo gabumų ir darbštumo, nežiurint kad Chicagoj depresija ir nemažai bankų užsidarė, Universal State Bankas gyvuoja gerai. Šis bankas sugebėjo išsilaikyti per tokius krizius kurie baisiai atsiliepė ant viso biznio, kas Lietuviams teikia nemaža moralio kredito. Rep. S.

Patarimai

Jei nori buti ramus ir be rupesčių daryk šitaip:

Visada buk kuo nors užsiėmęs, protiniu ar fiziniu darbu.

Gyvenk reguliariai ir sveikai.

Susirask kokį nors tinkamą užsiėmimą, kur galėtum laisvą laiką nuo paprasto darbo praleisti.

Daryk ką nors gero kitam.

Kitam tikrai gero darydamas rasi daug dvasinio smagumo, pasitenkinimo ir ramumo.

Linksmas, ramus ir naudingas gyvenimas pareina nuo linksmų, gerų, tikslių minčių. Ramumo jieškok savyje ir jį tikrai rasi.

Dr. S. Biežis.

PAJIEŠKAU Dėdės Juozo Giedraičio, kilęs iš Seinų ap., Šventažerio v. ir kaimo. Amerikon atvyko dar prieš karą, gyvena Chicagoje. Paskutinį kartą sužinojau 1926 m. kad dirba kokiame banke. Brangus dėde, atsiliepk, arba kas apie jį žinoa prašau pranešti laišku, už ką busiu dėkingas.

Jurgis Zelionis
Box 153 Sudbury, Ont. Canada

JIEŠKAU dėdės Kazimiero Vilbasio. Gyveno Chicagoj, o dabar nežinia kur. Jau 8 metai neturim žinios ar gyvas ar miręs. Jei kas iš skaitytojų žinote prašau pranešti jam arba man apie jį.

Mykolas Vilbasis Pakubilio k.
Kuršėnų p., Šiaulių ap. Lithuania

A. A. OLIS ir R. A. VASALLE
ADVOKATAI
100 North La Salle Street
Room 2211
Telefonas: RANDOLPH 0332
Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak.
3241 South Halsted Street
Telefonas VICTORY 0562
Valandos nuo 7 iki 9 vakare.
OLIS — Antrad., Ketvirtad. ir Šeštad. vakarais.
VASALLE: Pirmad., Trečiad. ir penktad. vakarais.

"MARGUTIS"
Muzikos, Dainų ir Juokų Žurnalas. Išeina du kartu į mėnesį su karikaturomis, gaidomis ir kitokiais raštais. Kiekvieną mėnesį rasite Pustapėdišką Kalendorių su oro spėjimais ir Lietuvių gyvenimo nuotikiais.
"Margutis" pusei metų kainuoja $1.00. Metams — $2.00. Į Lietuvą metams $3.00. Adresas:
"MARGUTIS"
2437 West 69th Street Chicago, Ill.
Redaktorius-Leidėjas: Komp. A.

Dienos Klausimais

VYTAUTO PETRULIO NUTEISIMAS

Šiame numeryje ant pirmo puslapio telpa aiškus aprašymas Vytauto Petrulio bylos. Kaip musų Kauno korespondentas pabaigoje pastebi, tai yra gera pamoka visiems esamos ir busimų valdžių ir visuomenės žmonėms kad nebandytų užsiimti tokiais darbais, norėdami juos užslėpti savo didele gale ir teisėmis, nes teisybė visada iškils į viršų.

Petrulis buvo Ukininkų Sąjungos, katalikiškos organizacijos šulas, bet nesielgė nei kaipo ukininkų užtarėjas-draugas, nei kaipo doras katalikas. Nuo blogų darbų jį nesulaikė nei garsaus musų karžygio Vytauto vardas, kurį paniekino. Neprisiminė, darydamas tuos darbus už kuriuos nubaustas, kad jis yra valstybės vyriausybės galva, kad ta jo vieta (Ministerio Pirmininko ir Finansų Ministerio) reikalauja žmogaus pavyzdingo, sąžiningo — Petrulis inėjo į tą vietą kaip paprastas žemos rušies žmogelis, kurs turėdamas ilgus pirštus viską į save traukia.

Lietuva tada gyvavo vos penktą metą. Jai reikėjo pasišventėlių pastatyti ją ant kojų, kad ateityje galėtų panešti krizius ir sunkumus. Bet kuomet kiti patriotai pasišventėliai dėjo, stiprino valstybės pamatus, buvo ir tokių tranų kurie lindo prie darbo numatydami progą pasinaudoti tiktai sau.

Atmenam ne vieną tokį "jagamastį" grobuonį kurie pasiskubino pasirašyti sau juodą istoriją pirmose musų valstybės kurimosi dienose. Ir kaip rodos, visi jie buvo krikščionių demokratų šulai.

Tėvynės išdavikas ir tokis žmogus kuris jos vadovybėn skverbiasi tiktai sau grobio ieškodamas, yra žemiausi gaivalai ir kuomet vienus tikrus darbininkus istorija minės su pasigerėjimu, tokių grobikų atmintis amžinai paliks juoda.

"Sausieji" Susirupinę

Didžiosios Amerikos politiškos partijos turės savo kandidatų nominacijų konvencijas šį mėnesį. Visa šalis bruzdėte bruzda prohibicijos atmetimo klausimu. Nesnaudžia ir "sausieji". Jų vadai deda visas pastangas atlaikyti "šlapiųjų" potvinį. Šiose dienose "sausieji" išleido atsišaukimus į Demokratų ir Republikonų partijas kad savo konvencijose užgirtų prohibicijos vykdymą. Sausieji grąsina nedavimu savo paramos tiems kurie priešstaraus prohibicijai.

Tai vis mirštančio lavono pastangos palaikyti gyvybę. Prohibicija po ateinančio rudens rinkimų tikrai išnyks.

—Didžiausia nelaimė — kreiptis pagalbos į tuos žmones kuriuos mes pirmiau niekinom.

Ar Išsipildys Pranašystė?

Nekurie daro spėjimus kad šią vasarą sausuma bus dar didesnė negu buvo 1930 metais ir nuo to nukentės laukai ir daržai.

Nors Gegužės mėn. pabaigoje ir buvo lietaus, bet imant penkių pirmų šių metų mėnesių lietingumą, lietaus buvo mažiau negu tuo pat laiku 1930 metais.

John D. Rockefeller, Jr. ir Prohibicija

Žiniose ant 1-mo pusl. telpa pranešimas kad garsus milijonierius John D. Rockefeller, Jr., buvęs visą amžį blaivybės šalininkas, ir iki šiol prohibicijos rėmėjas, pakeitė savo nuomonę prieš prohibiciją ir pataria politiškoms partijoms tą netikusį Aštuonioliktą Priedą prie S. V. Konstitucijos atšaukti.

Iš Rockefeller raštinės iš New Yorko išsiuntinėta visiems laikraščiams Rockefelerr'o laiško kopija, kurį jis siuntė Columbia Univerciteto Prezidentui Dr. Nicholas Murray Butler. Kopiją gavo ir "Dirvos" redakcija.

Laiške Rockefeller pareiškia pageidavimą pakeisti prohibiciją, kadangi sakosi patyrė jog "Aštuonioliktas Priedas neatsiekė savo tikslo ko tikėtasi jį įvedant."

Reikia tikėti tuoj "atsiverčiant" ir Fordą, kuris dar nesenai pasireiškė už griežtą prohibicijos vykdymą.

Dalykas Aiškinasi

Pereitame "Dirvos" numeryje paskelbus jog šiame numeryje bus patiekta aprašymas apie buvusias dvi Rusijos valdoves Katres I ir II, atėjusiame iš Kauno "Musų Rytojaus" numeryje telpa tuo pat klausimu nuodugnus straipsnis, paremtas istoriniais faktais, kuriame nurodoma kad Katrė I, o ne Katrė II, buvo, jeigu buvo, Lietuvaitė. Visos žinios sutinka su šiame numeryje telpančiu aprašymu, su dapildymu buk Katrė I buvus Morta Skauronskaitė, duktė prasto Lietuvio artojo, Samuilo Skauronsko. Jos motina, likus našle, išsikėlė į Livoniją, kur savo dar mažametę dukterį Mortą atidavė auginti protestonų kunigui. Toliau jos gyvenimas eina taip kaip musų straipsnyje nupasakojama.

"Musų Rytojaus" ir "Dirvos" straipsniai turėtų užbaigti ant visados tarp Lietuvių kalbas, o ypač laikraščiuose rašymą buk Katrė II buvus Lietuvaitė.

Galima ginčytis ar Katrė I, Morta Skauronskaitė, buvo Lietuvaitė, ar Lietuviškas vardas jos tėvo, Samuilo, ir kodel motina ir duktė buvo Livonijoje, o ne Lietuvoje, arba kodel jos ten iš Lietuvos išsikėlė, jeigu kada nors Lietuvoje gyveno.

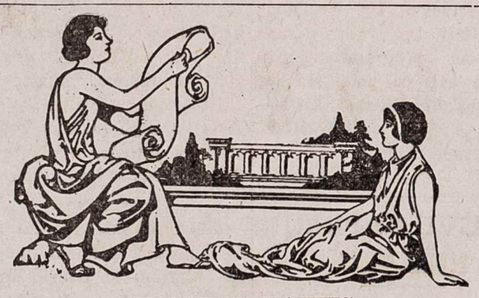

VASAROS NAKTIS

Tamsi naktis juodais sparnais
Žemelę ilgesiu nuklojo;
O aukštos kalvos su miškais
Saulutę skaisčią nuviliojo....

Aplinkui tylu ir ramu—
Žvaigždutės mirga, mėnuo šviečia
Žėruojąs kraštas vakarų
Krutinę ilgesiu paliečia.

O gaila saulės man skaisčios,
Nors žvaigždžių mirga milijonai,
Saulėtos gaila man dienos,
Kurioj skambėjo džiaugsmo tonai.

Myk. Zablackas.

EI, MERGYTE!

Ei, mergyte tu gražioji,
Visur mane persekioji,
Ir dienomis ir naktimis
Tu žaidi mano mintimis:

Nes jei mano mintys skrieja
Kur į kvepiančią aleją
Tai žiurėk, ir tu, brangioji,
Čia bematant atplasnoji....

Ar kaip naktį sidabrinę
Skausmas gniaužo man krutinę,
Tai žiurėk nors ir be noro
Tu šypsais vėl man ištolo.

Tu šypsais, šauki ir moji,
Pas save mane vilioji,
Ir tada jau širdis, siela
Į tave skrieja kaip striela.

Ir tada aš jau svajoju,
Tave dievinu, bučiuoju,
Ir glaudžiuos tau prie krutinės
Meilės skausmus nuraminęs....

Jonas Morkunas.

Fordo Nuostoliai

Kurie žmonės tiki kad kapitalistai sulaiko darbus "ištraukimui iš darbininkų paskutinių pinigų", lai pasvarsto sekantį:

Fordo automobilių išdirbystės 1929 metais pelno turėjo $81,797,861. 1930 m. pelnai nupuolė iki $44,460,-823, o 1931 m. dar mažiau padarė pelno, nes lyginant su 1929 m. ineigomis, nuostolių buvo $53,586,000.

Net 53 milijonai dolarių mažiau pelno Fordui ir jo dalininkams!

Nieką tiek nevargina bedarbės kaip kapitalistus, nes jie praranda milijonus, bankrutuoja jų kompanijos ir daugybė milijonierių jau liko plikais, tik jų niekas neaprašo.

SIULO RUSIJAI NAIKINANČIĄ MAŠINĄ

Amerikietis Lester Barlow išrado kanuolę-mašiną kuri gali sunaikint miestą už tukstančio mylių tolumo. Jis savo išradimą siulė Suvienytų Valstijų vyriausybei bet ji atsisakė nupirkti. Dabar jis pasiulė tą išradimą Rusijai. Tokį pabuklą turėdama Rusija galės išnaikinti milijonus žmonių miestuose už tukstančių mylių. Tuomi, sako, Rusija galės priversti pasaulį nusiginkluoti.

Bet vargu ir sovietų carai pasigodės tos mašinos, nes jos operavimas tik trijų dienų bėgyje kaštuotų nemažiau trijų bilijonų dolarių, o Rusija tiek pinigų vargu turi.

DAWES ATSISTATYDINO

Washington. — Nuo Birželio 15 d. atsitraukia nuo valdiškos finansinės korporacijos jos pirmininkas Dawes, kuris buvo pakviestas ją vadovauti. Jis sako kad korporacija dabar sutvarkyta ir jis turi gryžti į savo banką Chicagoje, kuri reikalauja jo vadovybės.

Dawes, kurs buvo Suv. Valsitjų Vice Prezidentas ir ambasadorius Anglijoje, yra žymus finansų žinovas. Jis sako kad dalykai jau eina į geresnę pusę.

NUOSTABIOS VARLĖS

New Yorko muzejaus ekspedicija, grįždama iš San Domingo salos, parsivežė varlių, kurios loja kaip lapės ir žviegia kaip kiaulės. Varlių gaudytojai pasakoja kad įėjus į tamsius tropiškus miškus aukštai medžiuose girdėti lyg šunų lojimas. Pirmoji sugauta varlė labai nustebinusi gaudytojus: varlė pradėjusi kiaulės balsu žviegti. Ji, kaip ir kitos labai didelė. Kada ji buvo paliesta ranka, tuoj ištreškė iš savęs baltą skystimą, kuris rankoje sukėlė karštį ir pripildė orą tvankiu kvapu. Vėliau patirta kad tai medžiais laipiojančios varlės kiaušinių dėti nulipa žemėn. Be to, iš kiaušinio išsirita maža varlė visai panaši į savo tėvus, o ne taip kaip pas mus, pirmiau išeina buožgalvis.

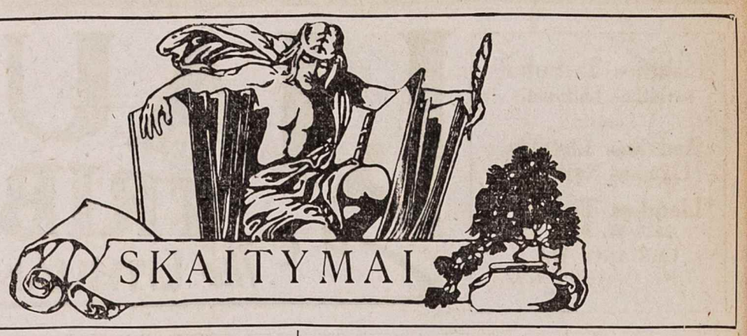

KATRĖ I IR KATRĖ II

RUSIJOS IMPERATORĖS — IR KURI IŠ JŲ BUVO — JEI BUVO — LIETUVAITĖ.

NEPERSENAI viename Lietuvos laikraštyje buvo paminėta kad tula Zosė Svirplytė, iš Tikonių kaimo, Vaškų vals., Biržų apskričio, buvus Rusijos Imperatorė Ekaterina II. "Zosė buvo labai graži mergaitė, todel Svirplys ją augino ponams. Kada Zosei sukako 18 m., atidavė ją į Ginkunų dvarą už kambarinę. Vėliau vienas Vokietis ją iš ten išsivežęs į Liepojų. Sykį Liepojun atvažiavęs Anahalt Cerbskis ir užėjęs pas tą Vokietį kur tarnavo Zosė. Ji savo grakštumu ir dailia išvaizda labai patikus kunigaikščiui ir jis ją iš ten išsivežęs į Holšteiną. Tais laikais Rusų sostan buvo pakviestas Holšteino hercogas Petras Ulrichas, kuris važiuodamas Petrapilin užėjo pas kunigaikštį Cerbskį. Ten pamatęs tarnaitę Zosę, išsyk ją pamylėjęs ir pasakė norys ją vesti. Svirplytė su Ulrichu išvažiavo Petrapilin. Ten ji ištekėjo už Petro, perėjo stačiatikių tikybon ir gavo Ekaterinos vardą...."

Toks tai padavimas platinamas apie Katrę II, žinomą irgi kaipo Katrė Didžioji.

Bet istorija parodo kad Rusija turėjo dvi Katres imperatores. Pirma šios, buvo dar Katrė I.

Viena jų buvo aukštos kilmės ir Vokietė, antra buvo prasta tarnaitė, kilus ar Latvijoj ar Lietuvoj.

Viena buvo Rusų caro Petro Didžiojo žmona, kurią Petras prieš savo mirtį apvainikavo imperatore, o kita nužudžius savo vyrą pati pasidarė imperatore.

Viena gimė dviem metais po mirties kitos, todel jodvi negyveno ir viename laikotarpyje.

Iš Rusijos istorijų sunku ką nors susekti, nes Rusai apie savus valdovus ir valdoves rašė tik iš gerosios pusės ir visur tik aukštino juos. Bet kitų tautų rašytojai, kurių buvo ir pačių carų dvaruose Rusijoje, dalykus nušvietė taip kaip jie ištikro buvo. Todel čia pažiurėsime į tų dviejų imperatorių kilmę ir patirsime ar kuri iš jų galėjo buti Lietuvaitė, jeigu taip galėjo buti. . .

Katrė I

Katrės I istorija surišta su Petro Didžiojo istorija, nes ji buvo jo žmona. Petras gimė 1672 m., mirė 1725 m. Katrė I gimė 1679 m., mirė 1727 m.

Petras tapo motinos rupesniu apvesdintas 1689 m. su žemos kilmės Ruse, Eudoksija Lapuchina, kad aprimtų, nes buvo padauža ir linkęs prie visokių įvairianybių. Su savo pusesere Sofija Petras varžėsi už Rusijos valdymą. Sofija laikinai buvo užvaldžius, iki jis buvo jaunas, ir su savo šalininkais norėjo jį nužudyti. Petras išsigelbėjo pasislėpdamas vienuolyne. Kadangi jis nemylėjo savo žmonos, jis apleido namus ir išvyko į Perejeslavlį laivų statyt. Gryžęs vėliau, jis turėdamas gerų šalininkų nugalėjo Sofiją ir jos šalininkus, žiauriai juos baudė, žudė, ir Sofiją pagaliau uždarė vienuolyne visam gyvenimui.

Kai suaugo į vyrus, Petras buvo milžinas kunu ir buvo labai sumanus, sykiu ir kerštingas saviems kurie prieš jį ką negeistino norėjo daryti. Šis Petras išstatė Peterburgą, ant žemės atimtos nuo Švedų 1702 metais.

1696 m. išvykdamas į karą su Turkais jis persiskyrė su savo žmona Eudoksija ir uždarė ją vienuolyne iki gyvos galvos.

1698 m., susekęs suokalbį prieš save, nubaudimui kaltininkų vienus žudė, kitiems įsakė nuskusti barzdas, kas Rusams buvo baisiu dalyku.

Pradžioje 18-to šimtmečio prasidėjo karai su Švedais, ir Rusams ir Švedams reikėjo laikas nuo laiko užeiti ant Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos žemių.

Sausio 1 d., 1702 m., Rusai sumušė Švedus Latvijoje ir užėmė miestelį Marienburgą. Tarp nelaisvių buvo jauna mergina tarnaitė, vardu Morta, kuri buvo našlaitė ir tarnavo pas Liuteronų kunigą. Diena prieš tai ji buvo ištekėjus už Švedo kariškio, kurs buvo užmuštas. Ji verkdama stojo prieš Rusų generolą Bauer, pasiskųsti. Bauer paėmė ją į savo namus už tarnaitę. Jis buvo nevedęs. Bet ar jis su ja elgėsi kaip Rusai kareiviai mėgsta su moterimis elgtis, jis paskiau tą užginčijo, nes Mortai teko laimė pereiti pas kitus, aukštesnius už generolą asmenis, kuriems butų nepatikę žinoti teisybę.

Atsilankęs pas generolą Rusas princas Menšikov pamatęs Mortą labai tapo jos sužavėtas ir prašė Bauerą atiduoti ją jam. Generolas, turėdamas daug kuo su Menšikovu atsiskaityti, negalėjo nepildyti princo reikalavimo.

Morta tapo išdykusio Menšikovo sugulovė iki 1704 metų.

Tais metais ją pamatė ir pamėgo caras Petras (vėliau žinomas kaipo Didysis) ir pasiėmė pas save.

Petras Mortą vedė slapta 1707 m., o tik Kovo 6 d., 1711 m., ji tapo viešai apšaukta cariene. Jai buvo duota vardas Ekaterina Aleksiejevna ir pripažinta jo teisėta žmona. Kadangi Rusijoje didžiunų vedybos su paprastomis buvo labai madoje, niekas labai ir nesipriešino. Istorikai tik stebisi kad ji pasitaikė buti tokia sumani ir tinkanti valdovė, kuri net Petrą valdė. Jis buvo žiaurus, šiurpus ir užsispyręs, ir tik ji viena jį peršnekėdavo ir priversdavo nusileisti jos šaltam protavimui ir patarimams.

1709 m. Petras sumušė Švedus prie Poltavos, nuo ko jis labai pragarsėjo.

1711 m. Petras išėjo į karą su Turkais ir Totoriais. Ten išėjo ir atsidavus jam jo žmona Katrė. Tada buvo paprasta moterims sekti paskui savo vyrus į karą, taigi buvo išėjusios ir daugybė kitų vadų moterų.

Mušyje prie Prut upės Petras buvo priešų apsuptas ir jam ir kareiviams gręsė pražutis. Jis iš susigraužimo atsisakė su bent kuo kalbėtis ir matytis, bet naktį atėjo pas jį Katrė ir perkalbėjo su Turkais taikytis, nes kitaip žus. Jis sutiko su jos patarimu ir taip išliko gyvas. Katrė surinko savo ir kitų moterų brangenybes ir jomis papirko Turkų vyriausį vadą, kitaip nebutų buvę galima prie Turkų taikos reikalu prieiti. Petras priėmė visas Turkų išlygas, bet išliko nuo pražuties.

Sugryžęs į Peterburgą jis dar kartą užtvirtino savo vedybas su Katre ir iškėlė visame mieste didelę puotą. Toliau, jis perkėlė iš Maskvos į Peterburgą Rusijos seną ir Peterburgas tapo sostine.

1719 m. iš Katrės gimė sunus, bet jis mirė.

Iš pirmos žmonos, Eudoksijos, Petras turėjo sunų, gimusį 1690 m., vardu Aleksis. Tėvas jam nepripažino jokių teisių. Jis buvo apvezdintas su Vokiete kunigaikštyte, iš kurios 1715 m. gimė sunus, užvardintas Petru.

1717 m. Aleksis surengė suokalbį prieš tėvą, ką patyręs Petras daugybę jo pasekėjų žiauriai nužudė. Pats Alesis buvo uždarytas tvirtovėje, paskui nukankintas.

(Bus daugiau)

LIETUVOS ŽEMLAPIAI
30c

ečio prasidėjo
ns ir Švedams
eiti ant Lietu-
mių.
Rusai sumušė
miestelį Ma-
į buvo jauna
orta, kuri buvo
teronų kunigą.
kėjus už Švedo
as. Ji verkda-
olą Bauer, pa-
į savo namus
ęs. Bet ar jis
reiviai mėgsta
kiau tą užgin-
pereiti pas ki-
ą asmenis, ku-
teisybę.
ą Rusas prin-
tą labai tapo
rą atiduoti ją
daug kuo su
alėjo nepildy-

Menšikovo su-

ir pamėgo ca-
kaipo Didysis)

ota 1707 m., o
apo viešai ap-
duota vardas
pripažinta jo
usijoje didžiu-
uvo labai ma-
ešino. Istori-
ikė buti tokia
kuri net Petrą
irpus ir užsi-
ršnekėdavo ir
ltam protavi-

. Švedus prie
ragarsėjo.
rą su Turkais
tsidavus jam
paprasta mo-
us į karą, tai-
kitų vadų mo-

Petras buvo
eiviams gręsė
o atsisakė su

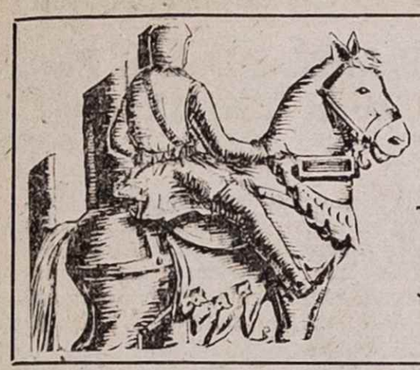

Klajunas

ISTORIŠKA APYSAKA

Parašė K. S. Karpius

(Tąsa iš pereito numerio)

III

Kelionės Svetimose Šalyse

Sugryžęs savo darbdavio Irmino palydovų burin, musų nelaimingas vaikinas norėjo kuogreičiausia atsitolint nuo Vilniaus, nuo Trakų — nuo Nerytės, kad atsidurys naujose aplinkybėse galėtų greičiau užmiršti savo skaudų apsivylimą ir širdgėlas, kurių buvo dvi: motinos mirtis ir jo mylimosios neištikimybė.... Vienok, nors tolėjo nuo Vilniaus ir jojo pro šalį Trakų, palikdamas juos užpakalyje, vis geidė juos matyti, ir ant arklio pasikeldamas aukštyn žiurėjo į tą pusę kur, nors jo mylimosios daugiau nebuvo, liko palaidota jo meilė, liko gužtos atsiminimų — skaudžių atsiminimų....

Kernavė, kur radosi jo mylimoji, liko toliau į šiaurvakarius, už girių ir kalnų, bet ne ten jis Nerytę įsivaizdavo, nes ne ten su ja buvojo, bet Trakuose.... Vieną valandėlę savo vaizduotėje matė ją gražią, maloniai šypsančiąsi į jį, su juo vaikščiojančią ežero pakraščiais, ar pievelėje sėdinčią, vainiką pinančią, ir nesijausdamas ką daraąs, kartais pats sau prapuldavo, tik arklys, risčiuodamas kartu su kitais, nešė jį reikalingu keliu pirmyn. Bet vėl, pamanius kaip ji liko jam neištikima ir atsidavė į kito glėbį, pagieža ir neapikanta užsiausdavo jo krutinėje ir mintyse, lupos susitraukdavo pykčio išraiška, ir jis norėjo kuogreičiausia joti šalin nuo visko.

Mintys kad mirė jo motinėlė, kaip jis atsisveikino su savo tėvu, ir kad turi apleisti savo gimtą šalelę ant visados, ištraukė iš jo akių ašaras, gerklėje jautėsi užspringimas ir jis tuo tarpu nebutų galėjęs niekam žodžio ištarti. Šios mintys dalinai nugalėdavo mintis apie Nerytę, bet šios ir anos mintys jame kovojo visu smarkumu ir darė jį dusyk nelaimingesniu ir liudnesniu. Stengėsi joti pirma kitų kad jie nematytų jo veide veikiančių skausmų vienok jo žvelgimas atgal į Trakų pusę išdavė jo sielgraužas.

Pamatę vyrai savo draugą žymiai pakitėjusį vietoj pirmiau buvusio linksmo, nekurie ėmė pašiepti prikaišiodami "mergužėlę", ką sakydami neklydo, o tą girdint jam tik labiau širdį gėlė. Rodos geriau butų buvę skristi šalin nuo visų ir giriose tarp žvėrių rasti sau gyvenimo pabaigą vietoje kęsti tai ką likimas jam primetė Jam draugingesni vyrai, nors neišsiduoda-buvo neištikima, nekantri, nepastovi meilėje ir prižaduose....

Bet — prie to prisileisti gali tik tas kuris tikrai nemylėjo, taigi nespėjus kitas mergeles apmąstyti, vėl nauja minčių banga užguldavo jį, sugryždavo seni atsiminimai apie Nerytę, ir jo širdį žnaibė meilė ta kuri jau dingus....

* * *

Per Lydą, Gardiną, Lomžą, Liubliną, po apie mėnesio laiko, jų karavanas pasiekė Krokuvą, Lenkijos sostinę, kur apsistojo savaitei laiko.

Krokuvoje šiuo tarpu užtinkame vieną Gedimino dukterį, Aldoną, Lenkų karalienę, Karaliaus Kazimiero III žmoną. Ir kadangi Lenkams Lietuvių pagalba visada buvo reikalinga, po apie keturiasdešimts metų po Merkio ten apsilankymo, Krokuva, visa Lenkija ir Kazimiero sostas patenka Algirdo sunui Jogailai, kurs, Lietuvos nelaimei, prijungė ir Lietuvą prie Lenkijos, o to prijungimo tiesioginė priežastis, galima sakyti, buvo Keistučio užleidimas Vilniaus Algirdui. Nors Vytautas ir dėjo dideles pastangas Jogailos darbą sulaužyti, bet išdalies ir pats prie to prisidėjo, o kada tikrai norėjo Lenkų atsikratyti, jau buvo vėlu.

Merkio lankymosi laikais Lenkijoje, kaip ir visais kitais laikais pirm jo ir po to, ėjo suirutės. Karalius Vladislavas Lokietek, kryžeivių spaudžiamas, priverstas buvo kreiptis į Gediminą pagalbos: prašė sueiti į artimus santikius ir išvien kovoti prieš kryžeivius, kurie ir Lietuvai ir Lenkijai pasidarė pavojingi. Nors Lenkija buvo apsikrikštijus jau virš keturi šimtai metų, ir patys Lenkai parkvietė iš Palestinos kryžeivius prieš pagonis Prusus ir Lietuvius, bet tie, įsigalėję Prusų žemėse, tapo pavojingi ir krikščionims Lenkams, ir Lenkai turėjo šauktis tų pačių pagonų Lietuvių, nes kryžeivių tikslas buvo ne tikėjimo platinimas, bet žemių užgrobimai. Kryžeivių kamuojama, Lenkija skundėsi Romos popiežiui, prašydama užtarimo, bet nieko negelbėjo net popiežiaus (1328 m.) iškeikimas kryžeivių, ir Lenkų karaliui prisiėjo jieškoti pagoniškoje Lietuvoje pagalbos prieš savo brolius krikščionis.

Lenkai siulė Gediminui taiką ir pagalbą kada jos reikės, prašydami to pat iš Gedimino, ir prašė duoti savo dukterį Vladislavo sunui Kazimierui, taikos ir draugingumo užtikrinimui. Gediminas, sumanus politikas, davė Lenkams savo dukterį

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

BURBULAI

—Sandarukė į SLA. sekretoriaus įstatė naują kandidatą, kažkokį Chekanauską ir jam davė 2256 balsus. Ha-ha-ha! To jai buvo dar negana, tai ji dar Europoj surado visai naują valstybę "Čvediją". Ir vėl ha-ha-ha! Jau tik jai ir sekasi!

—SLA. konstitucijos aiškintojų dabar visur netruksta, tai ir Sandarukė aiškina: Girdi, einant konstitulijos demokratišku dėsniu, Pil. Tar. turi but renkama taip kaip seimo delegatai ir kuopų valdybos, ir išrinktam reikia gauti didžiausį skaitlių balsuojančių narių. Tai gerai, ponuliai! O aš dar pridėsiu: Einant konstitucijos demokratiniu dėsniu, antruose balsavimuose mažiausia gavęs balsų kandidatas turi buti atmestas ir du likę kandidatai turi buti balsuojami. Daugiau balsų gavęs kandidatas skaitosi išrinktas. Ar ne taip?

—Čikagoj butų gerai surengus cicilikų 'kumpaniją' kelionei į Picburką, kada apie vidurį Birželio. T "eisenai" pritiktų rau vėliava su užrašu " fašistai". Iki Picburku tektų giedojimo "acisa nuo senojo svieto". Va nereiktų, tai niekas ir kaštuotų, o Daytone ir rone dar ir užkąst gau dykai. Tai butų naujos dos "kryucijada".

—Kas atspės kaip sis S.L.A. centro vald rinkimai tas gaus m su užrašu "daktaras".

Gerai atsakė

Stakaičių vaikutis į kambarin visas purv Motina pamačius pra bartis:

— Koks tu paršiuka

Vaikutis pradėjo j tis.

— Ko tu juokies? — ko motina: — Ar tu nai kas yra paršiukas

— Žinau: paršiukas vaikas didelės kiaulės.

Šoferių daug buvo..

Mokytoja klausinėja kus apie jų tėvų amatą. paklausė apie tai Jor šis, žliupsendamas, vos dimai ištarė kad jo t esąs vežikas. Mokytoja rėdama nuraminti verk tį Jonuką, aiškino kad nas amatas jei tik sąž gai esti atliekamas, garbingas, taigi ir vež

— Taip, taip, bet n mama užmiršo mano numerį....

Ar užsi-
trauki ?

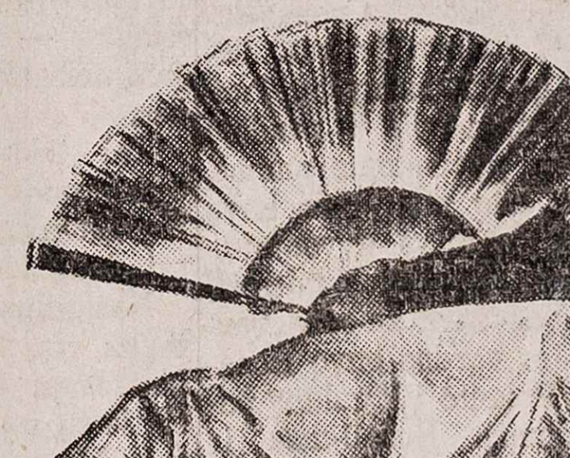

ROZALIMAS

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Miestelis kuriam bažnyčiai vietą paskyręs Angelas nudribdamas nuo arklio.

Nors musų brangi Tėvynė Lietuva neapdovanota auksu ir kitokiais turtais, bet ji apdovanota gražia gamta, kurios dalį gavo ir Rozalimo miestelis.

Pirmiausia aprašysiu apie Rozalimo pušyną. Kalneliais ir kloniais apsuptas Rozalimo miestelis stukso galvą aukštyn iškėlęs, lyg norėdamas pasididžiuot savo gražiomis apielinkėmis.

Kaip rumą, vasarą, puošia apaugę medžiai taip Rozalimą puošia amžinai žaliuojantis pušynas, į kurį žiurint net akys rapsto, širdis džiugauja. Pušyno plotas 400 hektarų, kuris miestelį apsupa iš trijų pusių: truputį iš vakarų, šiaurės, ir rytų. Ypač gražiai pušynas prižiurimas gale miestelio. Skersai ir išilgai išvedžiota daugybės gražių takelių, pušyne pristatyta daug baltai dažytų suolelių ir palei suolelius pastatytos dėžės kokiems nereikalingiems popiergaliams sumesti. Vietomis pušyne randasi tokie keisti ir sykiu pasigrožėtini kalnai.

Čia vasaros laiku atlanko keletas vasarotojų, kurie ramiai ilsisi ir taiso suirusią sveikatą. Rozalimo pušyne ramiausi poilsiui vieta. Čia nėra nieko kas terštų tyrą malonų orą.

Palei pušyną yra didelė aikštė, kurioje vasaros metu yra rengiamos įvairios gegužinės, kur kiekvienas gali smagiai laiką praleisti.

Apie Rozalimą

Rozalimas tiesą pasakius nėra koks didelis miestelis. Jam net galima mažų miestelių vardą priskirti. Jis yra ir ramus miestelis. Gatvės negrystos jokiais akmenimis, bet geltonu smilčiu nupiltos, užtai niekuomet nesti šlapia. Namai visi mediniai, nei vieno nėra iš kitokios medegos. Pasirodo kad visas miestelis išaugęs iš to žiemą-vasarą žaliuojančio pušyno. Bažnyčia taip pat medinė, nedidelė, bet šviesi. Netoli bažnyčios ant kalnelio stovi gražiai aptverta aikštelė ir prisodinta iš kraštų visokių rušių medelių, palei medelius pristatyta suolelių, kur vasaros metu galima pasislėpti nuo kaitrios saulės. Viduryje aikštelės stovi keturkampis paminklas pastatytas 1928 metais Lietuvos nepriklausomybės dešimties metų sukaktuvėms paminėti. Aikštelė pavadinta Laisvės Darželiu, o paminklas Laisvės Paminklas.

Gale miestelio prie pušyno yra kapinės, ant kurių be daugybės kryžių, kryželių yra dar Lietuvos savanorių kapas su paminklu, kurie nesigailėjo savo gyvastis paaukoti del brangios Tėvynės Lietuvos ir kovose su bolševikais ir Bermontininkais pagu l d ė savo jaunas galvas. Ant kapo beveik apvaliai iš akmenų sudėtas aukštas kaupas, ant kurio viršaus sėdi liudnai ranka pasirėmus, ant kelių laikanti žalią vainiką, jų močiutė-sesutė Lietuva, rodos rauda savo sunų-brolių be laiko atsiskyrusių, beginant ją nuo žiauraus priešo, kuris dryso mindžioti musų žmonių laisvę. Tuos karžygius, Laisvės kovotojus, musų motina Lietuva priėmė į savo kuną žemę. Rozalimo kapinėse yra palaidoti šie karžygiai: K. Kiela, S. Grigas, P. Gurliauskas, A. Jesnauskas, A. Judiškis, V. Virčinskas, M. Lazauskas. Jie žuvo kovose su Bermontininkais ties Mieškučiais 21 d. Lapkričio, 1919 m.

1930 m. Birželio 12 dieną Rozalimą ištiko baisi nelaimė: minėtą dieną, 9 valandą ryto, kilo nepaprastai didelis gaisras, per kurį sudegė 24 trobesiai ir varpinė. Iki šiol dar nei vieno namo nepradėjo statyti sudegusių vietoje.

Nuo Rozalimo eina keliai į šiuos miestelius: Šeduvą, Klovainius ir Pakruojį.

Apie atsiradimą

Apie Rozalimo miestelio įsikurimą knygose randam šitokį padavimą. Rozalimą įkurė ponas Prabišius. Jis turėjo didžiulį dvarą ir tame dvare sumanė pastatyti bažnyčią.

Vieną sykį jojo ponas iš tolimų svečių į namus per miškais apaugusius plotus. Netoli nuo namų jam arklys labai pavargo ir mažai bepaėjo. Bet vienu tarpu nei iš šio nei iš to arklys pašoko į šalį. Ponas nulipo nuo arklio apžiurėti kas tai butų kad arklys prunkščia-baidosi. Ir ką gi pamatė: už šimtamečių pušų stovėjo baltas žmogus. Tasai žmogus prabilo į poną: "Neišsigąsk, aš ne baidyklė esu bet geras žmogus". Pagaliau tas baltas žmogus priėjo prie pono ir prašė kad jį pajodintų. Bet ponas sakė kad jo arklys labai pavargęs ir nepaneš abiejų. Baltasis sakė kad paneš, ir po ilgų ginčų ponas leido baltajam žmogui ant arklio sėsti. Baltas žmogus tuoj šast ir užsėdo ant arklio, užpakalyje pono. Kaip tik baltasis užsėdo, arklys dvigubai greičiau pradėjo eiti. Kiek pajojus, baltasis klausia pono: "Ką tu čia galvoji?" Ponas atsakė: "Aš galvoju pastatyti bažnyčią, bet nežinau kokioje vietoje". "Gerai", sako baltasis, "kur bejojant mums arklys sukniups ten ir pastatyk bažnyčią".

Po kelių minutų jie prijojo gražią aikštelę, šimtametėmis pušimis apaugusią. Tik užjojus ant tos aikštelės arklys pakniupo ir baltasis žmogus nušoko nuo arklio žemėn. Jisai tuoj atsisveikino su ponu pasakydamas kelis žodžius: "Pildyk, žmogau, ką prižadėjai — aš esu čia Dievo siųstas angelas". Pasakęs šiuos žodžius baltasis išnyko. Po kiek laiko ponas savo pažadėjimą įvykdė, pastatė gražią bažnyčią. Tuojau žmonės apie ją pradėjo statytis gyvenamus namus. Po kelerių metų jau buvo kelios dešimtys gyventojų.

Ponas Prabišius miestelį pavadino savo žmonos vardu. Jos vardas buvo Rozalija. Pakeitė tik galunę padarydamas Rozali-mas ir miestelis tapo taip vadinamas iki šiai dienai.

Vl. Serbentavičius.

MRS. MARY LAAS
MILLINERY
1309 ADDISON RD.
Corner Superior ave.
Hats from $1.88 and up.
Clean Goods.
Come to us and help the neighborhood.

Skanus Amerikoniški ir Europiški valgiai. Kainos žemos. Lietuviai pas mus užeina ir buna patenkinti. UŽKVIEČIAM VISUS.
JAMES Restaurant
1410 East 66th St.

Shepard ir Urbšaitis
1024 E. 77 St. ir 1427 E. 92 St.
POPIERIUOJAM NAMUS
ir maliavojam viduj ir iš lauko.
Darbas atsakantis ir kainos prieinamos. Reikale kreipkitės į mus arba telefonuokit: (23)
HEnderson 2113

J. J. LAZICKAS
JEWELER — RADIOS
6407 Superior Ave.
Prie E. 66th Street
—ENdicott 4638—

Prieškarinėmis Kainomis
VYRIŠKI DARBINIAI REIKMENYS

STOROS mėlynos tvirtos Overalls ar žakietai	69c	BALTOS maliorių Overalls ar žakietai	96c
VYRŲ mėlyni Chambray darbiniai marškiniai	39c	VYRŲ Khaki kelinės Tvirtos, gero darbo	$1
VYRŲ VATINĖS KOJINĖS pora 3 poros už 25c.	9c	ATLETIŠKI UNION SIUTAI	50c
TVIRTOS DARBINĖS KELINĖS	$1	NAUJOS VASARINĖS KEPURĖS	50c

THE KRAMER & REICH CO.
7002-04 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

REIKALAIS VISOKIOS APDRAUDOS
Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale bile Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukit mus negu ugniagesius (firemonus).
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentura.
P. P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE. HEnderson 6729

GARSI V. PETRULIO BYLA

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

dėtis reikalavo kad Lietuvos vyriausybės politika, ypač finansinė, nesugadintų Klaipėdos krašto gyventojų nuotaikos ir juos nesukiršintų prieš Lietuvą. Del to Klaipėdos kraštui buvo reikalinga daryti išimtį ir išduoti uždraustoms prekėms įvežti leidimus. Čia jokio pasipelnymo nebuta. Tačiau kiti liudininkai, ypač pirkliai, net tvirtino kad V. Petruliui už tokius leidimus buvę duota stambus kyšiai (net iki 50,000 litų).

Buv. Valstybės Kontrolierius Karoblis Vyriausiame Tribunole pareiškė kad V. Petrulis už paimtus iš bankų valstybės pinigus neatsiskaitydavo ir net su juo suėjo į konfliktą. Už tai ši atsiskaitymo byla buvo pasiekus net Respublikos Prezidentą.

Vyr. Tribunolo prokuroro padėjėjas M. Kavolis palaikė kaltinimą ir prašė V. Petrulį nubausti. Finansų Ministerijos įgaliotinis prisiek. adv. K. Sąmajauskas patiekė Finansų Ministerijos cicilinį jieškinį 230,000 litų sumai. Pats Kaltinamasis V. Petrulis kaltu neprisipažino, pažymėdam a s kad jo darbai visados gaudavo Ministerių Kabineto sutikimą ir pritarimą. Jis jokio pasipelnymo neturėjo. Prašė išteisinti.

Vyriausis Tribunolas, kuriam pirmininkavo pats Tribunolo pirmininkas Profesorius A. Kriščiukaitis, po ilgo pasitarimo, V. Petrulį pripažino kaltu ir nubaudė dviem metais sunkių darbų kalėjimo, su aprėžimu turto ir piliečio teisės. Finansų Ministerijai priteisė iš V. Petrulio 97,308 lt. civilinio jieškinio. Teismo išlaidas — iškaltinamojo, o jam neišgalint — iš valstybės.

Tai toks liudnas galas tos garsios bylos, apie kurią Lietuvoje jau keli metai daug kas kalbėjo.

Nesigilinant į jos esmę, tenka vis del to pripažinti kad labai atsargiai reikia elgtis su svetimais, ypač su valsybės ar organizacijų pinigais. Ši V. Petrulio byla tai gera pamoka ne tik esamai bet ir busimai valdžiai ir visuomenės žmonėms.

Lietuvos Vyriausio Tribunolo sprendimai yra galutini ir niekam neskundžiami, nes Vyt. Tribunolas Lietuvoje yra aukščiausias Teismas.

J. K. Ss.

Farma Piknikams ir Išvažiavimams
Didelė salė šokiams, vieta tinkama mažiems išvažiavimams ir dideliems piknikams. Visada galima atvažiuoti kada tik laiko turima. Tik 14 mailių nuo Clevelando. Važiuot reikia W. 25 iki Broadview, pasuk po kairei ant Broadview ir važiuok iki Royalton; pasisuk po kairei ant Royalton ir antras namas po dešinei ant Royalton rd. (Broadview R. 176—Royalton rd 82)
L. & B FARM
A. Laurinaitis A. Baronas

Kalbinkit savo draugus skaityti "Dirvą" — joje telpa daugiausia gražių skaitymų.

ENdicott 0981
J. G. Polter
Lietuvis Popieriuotojas ir Maliavotojas.
Nuimu seną popierą nuo sienų su moderniška mašina už prieinamą kainą.
Popieriavimo darbas šymet daug pigesnis ir popiera pigesnė, taigi kurie norit pagražint savo namą kreipkitės tuojau, atliksit darbą už daug pigiau negu pernai.
1229 EAST 74th ST.

AKRONO NAUJIENOS

APIE AKRONO LIETUVIŲ KOLONIJĄ

"Dirvos" nr. 23 p. J. K. Milius, atsilankęs Akrone, rašo kaip jam buvę pikta ir ant galo juokinga kad reikėjo važinėt po Akroną net kelias valandas iki suradęs Lietuvius ant Biruta gatvės, kurios niekas nežiną ir ištarti negali. Nežinia kodel p. Miliui buvo taip sunku surasti Biruta gatvę, tokiame sulyginamai nedideliam mieste. Netiesa kad Akrono gyventojai nežino jog čia yra tokia gatvė, nežiurint kad Amerikonai ir taria Bairuta vietoj Biruta. Atvažiavęs į Akroną, kiekvienas gali surasti tą gatvę į pusvalandį, o kiekvienas policijantas turi kišeniuje knygutę iš kurios į kelias sekundas nurodys kuriuo keliu ją privažiuoti.

Birutos gatvė nėra kur ten užmiestyje, bet vakarinėje miesto dalyje; ji prasideda nuo East ave. Šia gatve eina busai ir kelias nuo Akrono į Barbertoną arba Wadsworth. Taigi yra vieša gatvė ir lengvai surandama. Biruta gatvė randasi antroj vietoj po milijonierių gyvenamų vietų savo gražumu. Ji yra ant kalnelio, netoli jos guli ežeras Summitt. Nuo jos matosi beveik visas miestas. Nuo šios gatvės darbininkas pėkščias į pusvalandį pasiekia didžiules dirbtuves Goodrich ir Firestone.

Prie Birutos ir East gatvių stovi murinė buvus Lietuvių bažnyčia ir ta sritis vidutiniai apsistačius namais. Jei ne nabašnikės L. Am. Pramonės Bendrovės vadų J. Vasiliausko ir Staknio netikslus veikimas ir betvarkė, šiandien prie Birutos gatvės butų jau buvę išstatyta paštas, bankas ir daug kitų biznišku įstaigų, apart gyvenamų namų. Jų dėka viskas liko suparaližiuota, sulaikyta. Pačios tos bendrovės statyti namai griuva, stovi tušti, apleisti. Vieni tų namų savininkai uliavoja Baltimorėj, kiti Lietuvoj po Palangą. Vienas stambus buvęs tos bendrovės direktorius dabar Lietuvoje yra su Dr. J. Šliupu kokioj ten komisijoj aukoms rinkti. Geras rinkėjas prisidėjo....

(Bus daugiau)

Mirė Lietuvoje. "Dirvos" skaitytojos trys sesers, pp. Mačerauskienė, M. Baublienė ir Iz. Butelienė gavo liudną laišką iš Lietuvos kad mirė jų mylimas tėvelis.

Keliautojas.

Mallet Creek, O.

Juozas ir Ona Ramanauskai, Mallet Creek, O., savo ukėje gražiame sodne atidarys šokiams salę. Pirmas atidarymas bus šeštadienį, Gegužės 28 d., nuo 9 val. vakare iki 3 val. ryto. Užkviečia jaunuomenę ir ragina neatsilikti suaugusius: čia puikiai praleisit laiką: yra gražus upelis, galima žuvauti, taipgi lošti kortomis, pakvėpuoti tyru oru prie puikių obelinių medžių. Nei Adomas su Jieva rojuje neturėjo tokio sodno kaip šis. Tai yra tikras Lietuviškas sodnas. Šokiams gros puikus orkestras. Malonėkit atsilankyti. J. ir O. Ramanauskai.
Iš Clevelando važiuoti Route 42, iki Mallet Creek, Ohio. (23)
Vakaruškos bus kas šeštadienį per visą vasarą iki rudens.

Iš priežasties bedarbės, ir Kanados Lietuviams "Dirva" atiduodama metams už $2.

Elektriškų Daiktų Paroda Turi Daug Patraukimo

Clevelandiečių susidomėjimas modernizavimu su elektros pagalba namų ir visko abelnai parodoma dideliu lankymu Electrical League's paroda naminių elektriškų reikmenų ant 18-to aukšto Builders' Exchange buildinge.

Nors ši paroda jau gyvuoja septyni metai, ji vis dar traukia Clevelandiečius po 10,000 kas mėnesį, kas reiškia pirmos eilės viešų įstaigų lankymo patraukimą.

Viskas tenai sudėta ir įrengta labai patraukiančiai, ir randasi viskas kas tik gali buti naudojama namuose, nekurių dalykų ir keletos rušių. Taip yra kliolikos išdirbimų skalbiamų mašinų, prosytojų, šaldytuvų ir kitokių paprastai naudojamų padargų. Yra naujesnių dalykų, k. t. saulės lempų ir elektriškų laikrodžių. Kada tik kas pagamina ką naujo tinkamo namams, tokis dalykas tuoj randa vietos šioje League parodoje.

Šalip padargų, yra daugybė visokiausių namų šviesoms prietaisų visokiems kambariams. Taipgi yra paskiausių išdirbimų telefonų ir visokių nurodymų kaip galima iš telefono visapusiai pasinaudoti.

Prie visos parodos yra kambarys įrengtas kaip turi išrodyti modelinė virtuvė, palengvinimui virtuvės darbo.

Visos tos parodos užžiurėtoai yra pilnai patyr- žmonės visuose elektros naudojimuose namuose. Jų pareiga yra aprodyti atsilankantiems viską ir atsakyti į paklausimus kokius tik kas paduos.

Ta paroda suteikė daug naudos daugybei neapsipažinusių žmonių.

Ar jau išrašėt "Dirvą" saviškiams į Lietuvą? — už $3.00 metuose pralinksminsit visą kaimą!

Parsiduoda Restauranas
6731 ST. CLAIR AVE.
Parsiduoda visai pigiai. Gera išdirbta Lietuviška vieta. Biznis eina gerai. Išvažiuojam į kitą miestą, turim parduoti. (24)

Į LIETUVĄ SU EKSKURSIJA ŠIĄ VASARĄ
Tiktai per Lietuvišką uostą Klaipėdą
SKANDINAVŲ AMERIKOS LINIJA PER KOPENHAGĄ

BIRŽELIO 18 d.	LIEPOS 2 d.
laivu	laivu
"UNITED STATES"	"FREDERIK VIII"
L. D. S. ir "DARBININKO" Ekskursijai vadovaus Kun. J. Skalandis	Rengia žymesnieji Lietuvių laikraščiai 'DIRVA', 'NAUJIENOS' ir 'VIENYBĖ'

ŠVARUMAS IR PATOGUMAS — MANDAGUS PATARNAVIMAS
Informacijų ir laivakorčių reikalais kreipkitės pas savo agentą arba
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

NEW YORK	BOSTON	CHICAGO
27 Whitehall Street	248 Washington St.	130 N. La Salle St.

Kiekvieną Sekmadienį
YOUNGSTOWN $1 ten ir atgal
PITTSBURGH $2 ten ir atgal
SHIP AND TRAVEL ERIE

IŠVAŽIUOJA	GRYŽTA
Iš Cleveland .. 8:20 ryto	Iš Pittsburgh 4:00 vakare arba 8:30 vak.
Iš E. 55th St. .. 8:29 ryto	Iš Youngstown 5:35 vak. arba 9:59 vak.
Iš E. 93rd St. .. 8:34 ryto	

Tikietai geri tiktai kočuose.
Informacijų klauskite telefonu CHerry 8400
ERIE RAILROAD SYSTEM

Duokit JAUNAVEDEI Elektriškas Dovanas!

ŠTAI SUMANYMAS! Elektriškos dovanos yra tokios puikios ir nuolatinės! Parinkit dovanas Electrical League Parodoje!
INEIGA VELTUI; NIEKO TEN NEPARDUODAMA

THE ELECTRICAL LEAGUE
BUILDERS EXCHANGE BUILDING 18 AUKŠTAS PROSPECT ARTI ONTARIO

B. A. BRAZIS
5905 White Ave.
Popieriuotojas ir Maliavotojas
Taipgi atnaujinu senas grindis. Nuimu nuo sienų senas popieras su vėliausios mados įrankiais greitai ir gerai. Neišduokit darbo kitiems be mano šiometinio apkainavimo. Darbą darom ant išmokėjimo — duokit išpopieriuot dabar, o mokėsit vėliau.
Tel. HEnderson 2136

Aš Pasakysiu Veltui
Kaip Gydyti
Kojų Ligos
Tiktai ištepkit ištinusias gyslas ir skaudamas vietas su Emerald Oil, ir apriškit kojas. Naudokit bandažą 3 colių pločio ir gana ilgą kad gerai apsivyniotų, vyniokit nuo apačios į viršų iki kelio, kaip kraujas teka gyslose. Nebus daugiau trukusių gyslų. Nebus skaudamų atvirų žaizdų. Nebus trukdančio skausmo. Tik pasekit nurodymus ir tikrai pagelbės. Jusų vaistininkas nelaikys jusų pinigų jeigu nepagelbės.

IŠ LIETUVOS

Brangūs samdiniai.

Kamajai, Rokiškio aps.— Nors Lietuvos laukų darbininkams Latviai ir uždarė kelią į Latviją pas ukininkus dirbti, bet jie ir šymet nėra pigūs. Ukininkai tebesiskundžia negalį gauti už prieinamesnį atlyginimą samdinių, nes jie reikalauja tokio atlyginimo, koks dabartiniu bepinigės metu neįmanoma mokėti, o be to, ir nesiskubina eiti tarnauti. Esant pigiam pragyvenimui, jie ir pavasario sulaukę sėdi namuose, kai seniau budavo jau apie Naujus Metus nusisamdydavo. — Tsb.

Javų ukis jiems pelningesnis yra.

Prienai, Mariampolės ap. — Šios vietovės ukininkai sako kad javus auginti jiems geriau apsimoka, kaip kuria nors kita ukio šaka verstis. Nors ir neaukšta javų kaina, bet niekad jie taip labai nenupinga kaip gyvuliai. Dėl to čia retas ukininkas gyvulyninkyste, bekoninių kiaulių auginimų ar kuria kita ukio šaka verčiasi, bet daugiausia grudų ir pašaro ukiu.—Tsb.

Šiauliuose stato bekonų fabriką

Bekonų fabrikas Šiauliuose statyba manoma baigti iki Lapkričio m. 1 d. Visa skerdykla užims 5—6 ha. žemės. Skerdyklą pastatyti atseis apie pustrečio milijono litų. Per vieną dieną pastatytoj skerdykloj galės mažiaug apdoroti 100 bekonų. "D."

Taiso žvejų uostą.

Butingė, Kretingos aps. — Šventosios upės žiotyse yra įtaisytas žvejams uostas. Jo statyba dar nėra baigta. Pavasarį, žemei atšilus, statybos darbai vėl prasidėjo. Dirba apie 20 darbininkų, daugiausia vietiniai gyventojai ir uždirba apie 10 litų per dieną. Atsižvelgiant didelio pigumo pragyventi, uždarbis nėra mažas. — Tsb.

Išvogė "smutkelius" iš koplytėlių.

Žem. Kalvarija, Telšių ap. — Šalia kelių medžiuose ir prie namų sienų čia yra daug koplytėlių, bet beveik visos yra tuščios. Kaž kas iš jų bus išvogęs šventųjų stovylėles arba "smutkelius". Vieni spėja kad tai padarė gausųs liaudies dirbinių rankiotojai, kiti — kad kaž kos tamsus fanatikas stovylas bus surankiojęs. Šis prileidimas laikomas labiau patikimas. — Tsb.

Atskrido lėktuvais išvežtosios kregždės.

Kaunas. — Balandžio pabaigoje jau visi buvo atskridę Lietuvon vėlyvieji vasaros paukščiai, kaip kregždės, gegutė ir kiti. Pereitą rudenį, kaip žinoma, beskrendančias kregždes į šiltuosius kraštus žiemoti, Austrijoj buvo pagavę šalčiai ir jas tukstantimis geraširdžiai žmonės lėktuvais ir automobiliais vežė į Italiją. Delei šitos ištikusios nelaimės buvo spėjama kad pavasarį jų atskris daug mažiau kaip paprastai, bet didelio kregždžių sumažėjimo Lietuvoje nepastebima. —Tsb.

PERSIGERIA KIAURAI

PENNZOIL

Forms a Better Piston Seal

Reduces Crankcase Dilution

Nes jis dvigubai-Valytas—Nelaukit rytojaus—Pirkit jo šiandien. Klausykit WHK sekmadieniais Nuo 8:30 vakare

The Columbia Refining Co.
CLEVELAND, OHIO

VIENUOLYNO SLAPTYBĖS

LABAI UŽIMANTI KNYGA SKAITYTI

Su daugeliu paveikslų. 156 pusl. didumo.

Kaina buvo $1.00. Dabar tik 50c.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

NEDĖKINGA KELIONĖ

(Lietuvių Amerikiečių Demėsiui)

Musų tautai likimo lemta turėti didelė emigracija. Sunku pasakyti kiek tautiečių sunkiaisiais laikais, palikę gimtąjį kraštą, išėjo į svetimas šalis, daugiausia į Šiaurės Ameriką.

Vieni Lietuvių išeivių amžinai išsiskyrė su tėvyne, jų vaikai nutauto, tačiau, daugumas liko ištikimi savo Lietuviškam kraujui ir su tėviške santikių nenutraukė, dargi rėmė atgyjančią Lietuvią savo prakaito centu.

Dabar, jau kelinti metai musų užjurio broliai iš Amerikos traukia į Lietuvą ir paskirai ir didžiulėmis ekskursijomis, Amerikos Lietuvių spauda kupina raginimų, kad keliaują į tėvynę tautiečiai vyktų tiesiog į Klaipėdą. Daugelis Lietuvių gražaus spaudos žodžio neapvylė ir grynai tautiškais sumetimais atplaukė į Lietuvos uostą.

Žinoma, nemaža tautiečių įvairųs laivakorčių agentai, dažnai savo kišenės sumetimais, nuvilioja į Vokiečių uostus, iš kur ilgą kelią turėjo važiuoti geležinkeliu ir visiškai be reikalo išleisti ne vieną dolerį. Tačiau niekas prieš metus ar dvejus nekėlė del to balso, kad įvairiais keliais tautiečiai plaukia į tėvynę. Geras kaimyniškas sugyvenimas su Vokiečiais tat lyg išlygino kompensavo.

Šymet viena iš ankstyvųjų Lietuvių Amerikiečių ekskursijų, apie 50 žmonių Balandžio pabaigoj, plaukusi "Europa" laivu, taip jau laivakorčių agentų buvo nutempta į Vokietiją. Nors visi žinome koki šiandien "geradariai" mums yra Vokiečiai, bet gi gal taip pat tektų del to tylėti, jei ne Vokiečių elgesys, pranešęs padorumo ribas. Štai iš Kybartų pranešama, kad vietos Šauliai ir šiaip piliečiai norėjo Eitkunuose mielus svetelius pasitikti, bet ką daro Vokiečiai: jie Lietuvius iškolioja, apstumdo, vieną net suima, o iš svečių Amerikiečių Lietuvių nulupa tokį bagažo mokestį už pervežimą per sieną, kokio pakaktų per visas Pabaltijo valstybes pervežti. Be to Eitkunuose ligi Kauno traukinio ekskursija sulaikyta ketvertą valandų, o čia žinoma "vaišingi" Vokiečiai mokėjo iškrapštyti "smulkius" už menkus niekus, tariant, Vokišką "marmeladą" ar 'vurštą". Iš Eitkunų išvyko mus broliai, surugusių Vokiečių keiksmų palydėti, nepatenkinti laivakorčių agentais, kad pigiai suderėję už kelią, turėjo dvigubai daugiau išlaidų ir kelionės vargo.

Šitokių "malonumų" akivaizdoje musų tautiečiai Amerikoje turėtų pagalvoti ar yra prasmės savo sunkiai uždirbtus pinigus išmesti svetimiems, kurie tik iš to tyčiojas ir Lietuvius niekina.

Šis pavyzdis turėtų pasiekti ausis tų, kurie yra pasiskatinę šymet vykti per Vokietijos uostus, kur viskas trigubai skaitoma kaip Lietuvoje ir dar ko gero gali gauti į sprandą nuo kokio padaužos hitlerininko.

Lietuviai Amerikiečiai turi atminti kad didelę skriaudą padarys savo tėvynei ir sau, jei bent vienas Amerikietis šymet važiuos per Vokiečių žemę.

Tiesus kelias Lietuviui iš Amerikos į Lietuvą per Lietuvišką uostą — Klaipėdą. "Trimitas". **J. Antalgiškis.**

Kaip Viena Moteris Neteko 20 Svarų Riebumo

Išsikišę Klubai Sumažėjo — Taipgi Smakras ir Storumas

Įgavo Fizišką Vikrumą— Ir Gražią Figurą.

Jeigu esi riebi—pirmiausia prašalink priežastį. Gerk pusę šaukštuko Kruschen Salts stikle karšto vandens rytais—į 3 savaites pamatysit kad daug riebumo bus pradingę.

Taipgi tėmykit kad įgausit energijos—oda bus tyra—jausitės jaunesnė—Kruschen suteiks riebiai ypatai linksmą nuostabą.

Žiurėkit kad butų Kruschen—jusų sveikata stovi pirmiausi—ir SAUGUMAS pirmiausia kurį Kruschen gali prižadėti.

Gaukit bonką Kruschen Salts iš vaistinės bile kur Amerikoje (šitoks 4 savaitėms) ir mažai kaštuoja. Jei ta bonka nepertikrins jus kad tai yra SAUGUS ir tikras budas nustoti riebumo—pinigai bus grąžinti.

SERGANTI SKILVIU,

VIDURIAIS AR KITOMIS VIDURIŲ LIGOMIS.

Gal naudojai daug visokių gyduolių ir gydytojų, ir niekas negelbėjo. Pamėgink, tas kainuos gana pigiai. Nors ir daug turėjus iškaščių, bet gana tankiai pasitaiko užeiti didelę pagalbą ir pasveikt veik be išlaidų.

Mes turime knygelę ir jums ją pasiųsime. Toje knygelėje nurodyta kaip reikia užlaikyti sveikatą sveikam, ir kaip gydytis nuo sekančių ligų: **skilvio nemalimo, gumbo, atsirugimų, išputimo, skausmo po duobuke, ramato, sausgėlos** ir kitų. Paaiškinkit savo ligą laiške ir įdėkit už 2c stampą, tada gausite pilną paaiškinimą. Knygutėje yra receptai ir paaiškinimai kaip užsilaikyt ir kokius valgius valgyt. Gyduoles gausite bile aptiekoje, bet kurie norėsite, aš prisiųsti. Kurie sergate kreipkitės tuojau.

DR. JOHN V. ZAKAREVICH
P. O. Box 5-A Taylor, Pa.

BUFFALO MUTUAL LIFE INSURANCE COMPANY

of Buffalo, New York

persikėlė į

11-tą Aukštą, Fidelity Bldg.

Išrašo gyvasties apdraudą vyrų, moterų ir vaikų, nuo 1 iki 60 metų amžiaus.

Kainos visai žemos ir policies neša dividendus. Kaip vyriausis ofisas taip ir Cleveland Agenturos vedėjai suteiks jums mandagų patarnavimą.

Informacijų kreipkitės arba rašykite:

JOSEPH R. GAYSON,
General Agent

11th Floor, Fidelity Bldg.
Cleveland, O.

Phone: CHerry 1191

Visas Pasaulis linkęs prie

NEW Gillette BLADES

Gillette

PROBAK

geriausios skustuvams

PROBAK BLADES

K. STONIS

Didžiausia ir Gražiausia
LIETUVIŠKA VALGYKLA
6824 Superior Ave.
Taipgi užlaikau savą mėsinyčią
1310 Russell Road

Dr. S. T. Tamošaitis
(THOMAS)
Lietuvis Dentistas
1304 East 68th St.
Kampas Superior Avenue
(Virš Lietuvių Banko)
Tel. ENdicott 1378

Ofiso Telefonai MAin 1773 Namu KEnmore 4740W

P. J. KERŠIS
1414 Standard Bank Bldg.

Baigęs teisių mokslą Cumberland Universitete ir darbuojas su Teisių ofisu advokatų Collister, Stevens ir Kurzenberger

Su visais teisių reikalais Lietuviai, Slavai, Lenkai ir Rusai kreipkitės prie musų.

Juodo Karžygio Sunus

VĖL "Dirva" turi pranešti savo skaitytojams linksmą naujieną — nors dar nepasibaigė "KLAJUNAS", šiuomi pranešame kad K. S. Karpius-Karpavičius rašo naują puikią apysaką vardu "JUODO KARŽYGIO SUNUS". Visi dar atmenat tą Karpavičiaus puikią apysaką — "JUODAS KARŽYGIS" — kuri penki metai atgal sukėlė nepaprasto sujudimo ir patraukimo skaitytojuose. Ta knyga (420 puslapių didumo) išsibaigė kaip bematai vos tik iš spaudos išėjus.

Dabar bus tęsinys tos apysakos — taip pat bus ilga ir žavėjanti, skaitymo užteks bent porai metų. Kaip greit pasibaigs ėjęs laikraštyje "KLAJUNAS", jums bus patiekta "JUODO KARŽYGIO SUNUS".

PRIE TO, po senovei "Dirvoje" bus talpinama aprašymai Lietuvos Miestų, Miestelių, Piliakalnių ir kitų žymių vietų, daugybė kurių yra jums gerai pažystama ir žinoma. Taigi, "Dirva" buvo ir pasiliks mylimiausias jusų laikraštis Amerikoje.

TODEL tai jųs privalot platinti "DIRVĄ" visomis galėmis, nes tai yra laikraštis kuris jums nieko nežada, bet **duoda** tai kas jums maloniausia ir mėgiamiausia.

TODEL tai privalot kalbinti savo draugus ir kaimynus Amerikoje skaityti "Dirvą";

TODEL tai privalot išrašyti "Dirvą" savo giminėms ir draugams Lietuvoje ir kitose pasaulio dalyse esantiems.

TODEL tai privalot stengtis prenumeratas savo ir savo giminių kada baigiasi.

DOVANOS. Šalip puikių raštų, kurie vieni viršija laikraščio vertę jeigu pirktumet paskiroje knygoje, dar kiekvienas "Dirvos" skaitytojas gauna $2.00 vertės knygų dovanų už NAUJĄ metinį skaitytoją, išrašydamas "Dirvą" giminėms Amerikoje arba į kitas šalis. Šias dovanas gauna ir patys NAUJI skaitytojai kurie sau užsirašo "Dirvą" visam metui.

"Dirva" metams $2.00 Amerikoje. Kanadoje $2.50 Lietuvoje ir kitur $3.00. Pusei metų pusė kainos.

(Už pusmetines prenumeratas dovanos nesiduoda jokios)

PRIIMAM LIETUVOS BONŲ KUPONUS.

"DIRVA"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Kas Girdēt Clevelande-Apielinkēse

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENdicott 4486—Atdara vakarais

DIDELIS SPROGIMAS VIDURMIESTYJE. Birželio 7 d. anksti vidurnaktį ant E. 9th ir Superior ištiko didelis sprogimas ir po to gaisras, kuris sunaikino šešių aukštų budinką. Jame buvo kelios bizniškos įstaigos apačioje ir gyvenami kambariai viršuje. Kiek tikrai žmonių žuvo nežinia, nes dar visų griuvēsių neiškasinējo. Bet jau apie 10 lavonų surasta; daug žmonių sužeista.

Nuostolių padaryta už apie milijoną dolarių.

ŠEŠI prigērē. Pereitą sekmadienį Ohio valstijoje prigērē ežeruose ir upēse šešios ypatos. Daugybē skubējo maudytis, nes tą dieną buvo labai šilta.

DR. V. KUDIRKOS Draugija rengia didelį pikniką sekmadienį, Liepos 3 d., žinomoje Neuros farmoje, ir kviečia visus vietos ir apielinkių Lietuvius apsilankyti.

Ši draugija yra viena iš geriausia gyvuojančių pavienių organizacijų turtu ir nariais. Piknikas žada buti didelis ir pasekmingas, kaip visada esti visi jos parengimai. Daugeliui narių reikalinga pagalba, šiais sunkiais laikais, taigi draugija prašo tą dieną kitų draugijų nerengti nieko.

Jonas Jarus, pirmininkas.

APIE "DIRVOS" PIKNIKUS

Apie pirmą pikniką kuris atsibuvo Gegužēs 29 d. jau nēra ko kalbēti. Kurie buvo visi patyrē kad tai buvo linksmas ir naudingas piknikas.

Dabar dar tik tarsiu kelis žodžius apie sekantį pikniką, kuris įvyks sekmadienį, Birželio 19 d., toj pačioj vietoj (Andersono farmoj, ant Green road). Tas piknikas bus kaip ir išleidimas delegatų į SLA. seimą, kuris atsibus Pittsburge. Atsilankys delegatai atsisveikinti su draugais, važiuodami į seimą. Tikima kad apsilankys ir iš kitų miestų delegatų kurie per Clevelandą važiuos į Pittsburgą: kaip tai iš Chicagos, Detroito, Grand Rapids ir iš kitur. Taigi bus proga susipažinti su kitų miestu veikējais. Seimas prasidēs sekančią dieną, Birželio 20.

Piknike bus gera muzika pašokti, ir bus laimējimas visokių dovanų. Žodžiu sakant atsilankiusieji turēs gerus laikus.

Kaslink gražuolių kontesto, kaip buvo minēta jog rengiamas Liepos 4 d., tai kontestas atidētas, bet piknikas įvyks tą pačią LIEPOS 4 dieną, pirmadienį, taip pat Andersono farmoj. Apie kontestą bus pranešta vēliau. Šiuo tarpu delei trumpo laiko jis nebuvo galima surengti ir pasekmingai įvykdyti.

Jonas Jarus.

L. VYČIŲ choro domei. Birželio 13 d. visi choristai malonēs pributi į Lietuvių salę, nes tą vakarą po kuopos susirinkimo padarysime praktiką kartu su Liet. Taut. Benu, kuris susirinks. Tai bus prisirengimas del Birželio 19 d. koncerto-pikniko. Benas gros ir choras dainuos atviram ore darže.

B. N.

SAKO NETIESA. Kelios savaitēs atgal gerb. Spragilo pasikalbējime su Tetule buvo pasakyta kad vyskupas ir naujoj parapijoj bolševikavo Lietuvius, bet sakoma kad ten vyskupas tik ragino remti savo bažnyčią. Prastai į Lietuvius vyskupas atsinešē laike dirmavonēs tik šv. Jurgio parapijoje, kur eina sumišimai.

OHIO THEATRE

Pradedant Sekmadieniu, Birželio 12 d., Ohio Teatre prasidēs antras vasarinis sezonas Robert McLaughlin's produkcijų. Prasidēs su smagia komedija "Blessed Event", kuria parašē Emanuel Seff ir Forrest Wilson. Dalykas einasi apię vieną gerai žinomą pletkininką rašytoją kuris daro teisingus pranašavimus apie businčius gimimus pažymių šeimų, kurie vadinami "blessed event".

VAŽIUOJA LIETUVON

Birželio 15 d. laivu "Berengaria" iškeliauja Lietuvon p-lē Stefanija Teresē Kundrotaitē, duktē Petronēlēs ir Prano Kundrotų, nuo 1035 E. 140 St. Ji yra Amerikoj gimus ir augus ir yra pirmutinē Clevelandietē kuris taip viena važiuoja į nežinomą jai šalį Lietuvą. Pakeliu apsilankys Londone, o vēliau, kada gryš, žada apsilankyti Berline, Paryžiuje ir kituose Europos miestuose.

Ji vyksta pas tēvo ir motinos gimines: Kundrotus Sintautų parapijoj, kur dar yra gyva jos tēvo motina, kurią nori pamatyti; taipgi motinos tēviškēj, pas Unguraičius, Barzdų parapijoj ir kaime. Šiaip giminių turi plačioje Lietuvoje. Pirmiausia vyks į Kauną, pas tenai esančius gimines.

Praleidus vasarą, žada Kaune lankyti aukštesnį mokslą. Čia yra baigus Notre Dame High School.

Pp. Kundrotų šeima yra plačiai žinoma Clevelandiečiams.

Linkime jai smagios kelionēs ir įgauti puikiausių įspudžių Lietuvoje.

APSIVEDĒ. Birželio 4 d. apsivedē žinomas vietos tautininkas, Viktoras Andriuškevičius (Anderson) su p-le Elena Mačyte. Ryte 9 val. Šv. Jurgio bažnyčioje buvo iškilmingas šliubas, o po pietų ir vakare jų ukēje buvo šauni vestuvių puota, kur dalyvavo daug pp. Andriuškevičių giminių ir draugų, beveik visa vietos inteligentija.

Jaunavedē yra dar tik du metai kaip iš Lietuvos, duktē Antano ir Marijonos Mačių, iš Skirgiškių k., Pilviškio parapijos, Šakių val. Čia turi seserį ir brolį, irgi nepersenai atvažiavusius iš Lietuvos, ir seniau gyvenantį dēdę, Kazį Mačį.

Linkime geriems Lietuviams ilgiausio gyvenimo ir geriausios laimēs.

PASTABA. Pereitame num. buvo pranešta kad naujai baigęs graborystēs mokslą Nikodemas Vilkelis yra naujas Lietuvių graborius. Tuo tarpu p. Vilkelis dirba kaipo padējējas prie Gdrina and Sons laidotuvių įstaigoje, pats savo vardu dar negavo iš miesto valdybos leidimo-license. Tik gavęs tą leidimą galēs atidaryti nuosavą įstaigą.

VASAROS metu, turint reikalų "Dirvos" administracijoje stengkitēs atsilankyti dieną arba vakare prieš 7 valandą, nes po 7 valandos bus uždaryta.

SPECIAL

For a Short Time

DRY CLEANING

Men's Suits or O'coats	49c
Suits or O'coats Sponged and Pressed	25c
Ladies' Spring Coats or Dresses	69c

Rosedale Dry Cleaning

6702 Superior Ave.

—No delivery—

Važiuojat Lietuvon? Rašykites į "Dirvos" Ekskursiją.

RELIABLE CASH MARKET

6926 Superior Avenue

Šviežios ir rukytos mēsos už visai žemas kainas. Ateikit apsipažinti. Nauji savininkai.

A. JAKŠTAS, Bučeris.

SVARBUS PRANEŠIMAS LIETUVIAMS

Girdime paskalų jog su mirčia mano vyro Adolfo C. Jakubausko, Lietuvio graboriaus, likviduojasi ir graborystēs įstaiga. Tai neteisybē.

Aš Adelē Jakubauskienē, velionio Adolfo C. Jakubausko žmona, šiuomi pranešu Clevelando Lietuvių visuomenei jog aš ir toliau laikysiu ir vesiu mano vyro įkurtą biznį, nes man suteikē teisę atitinkamos įstaigos tai daryti.

Todel ištikus reikalui prašau kreiptis prie manęs, o aš užtikrinu jog mano sąžiningu patarnavimu busite visi pilnai patenkinti.

Su gilia pagarba
Adelē Jakubauskienē.

ŠIRDINGIAUSIA PADĒKA

Lietuvių kalboje daug yra persergstinčių priežodžių, bet vienas jų yra ypatingiausias, kurs sako, "Tik nelaimēje pažinsi kas yra tavo draugai".

Šios protingos patarlēs reikšmę ir jo teisingumą turējau geriausią progą patirti kuomet mirē mano numylētas vyras, Adolpas C. Jakubauskas (mirē Gegužēs 27, palaidotas Gegužēs 31 d.). Taigi ištikus šiai veik nepakeliamai, man moteriškei, nelaimei, šiandien matau kaip veidrodyje visus mano draugus, kurių tiek daug mes pajiegēme prisigyventi, ko ir aš pati ir mano giminēs nesitikējome.

Taigi šiuomi mes reiškiame širdingiausios padēkos žodžius visųpirma kunigams: Vilkutaičiui, Zaikauskui ir Karužiškiui už taip gražias iškilmingas gedulos pamaldas ir palydējimą ir pamaldas kapinēse; visiems kurie taip daug užpirko mišių už velionio sielą; visiems kurie tiek daug neapsakomai gražių prisiuntē gēlių; visiems tiems šimtams žmonių kurie malonējo atsilankyti namuose, bažnyčioje, ir palydēti į kapines, o ypatingai tiems kurie malonējo per ištisas naktis namuose prie velionio budēti.

Taigi, dar kartą ačiu jums visiems kurie mums išreiškēte tiek daug ir visokiais budais gilaus sąjausmo šioje musų tragiškoje nelaimēje, ir jųs užsiliksite per visą gyvenimą musų širdyse.

Su giliausia padēka:

Adelē Jakubauskienē,
velionio žmona,
Alvira Jakubauskienē,
velionio motina,
Juozas ir Marē Bindokai,
Jurgis ir Ida Jakubauskai,
Liudvisē Wiecziorkienē,
Petras ir Paulina Prokopai.

PASKUTINIS PRANEŠIMAS

Pajieškau savo vyro Vinco Yurgilo, kuris yra pasišalinęs apie trys metai. Jeigu neatsilieps bēgyje 30 dienų paduosiu del atsiskyrimo.

E. Yurgilienēs
1259 East 79th St. Cleveland, O.

PARSIDUODA NAMAS

2 šeimynų, po 5 kambarius, 622 E. 128 St., arti Shaw ave., gerame stovyje, yra vaismedžių, kaina tik $5,500. Šaukit Mr. ROSEN, CHerry 7935, vakare GLenville 2593 arba 937 GUARDIAN BLDG.

Iš Collinwood

PO PIKNIKO. Birželio 5 d. parapijos darže buvo piknikas. Oras buvo gražus. Rengējų buvo prisiruošta gerai, bet publikos atsilankē mažai. Sunku rengējams pritaikyt musų žmonēms. Jei kokia organizacija surengia pikniką už kelių desētkų mylių tai sako pertoli; surengia arčiau, sako perarti. Teko pastebēt piknike štai kas: geras parapijonas atvažiuoja automobiliu pasižiurēti kiek kitų automobilių yra, dar ir suskaito, ir tada sprendžia kad permažai žmonių čia yra, ir važiuoja kur kitur. Kitur nuvažiuoja, ten randa dar mažiau automobilių, na ir vēl negerai. Tokie tik bereikalingai gazoliną degina. Jei atsilankai į kokios organizacijos parengimą, pavienis arba su šeima, su tikslu paremti organizaciją, už tai priklauso garbē, o draugijai nauda. Bet jeigu važiuoji tik su tikslu automobilius skaityt tai verčiau patrauk kur į "junk jardą", ten jų yra tiek kad ir per dieną nesuskaityti. Tada gal turēsi pasitenkinimą.

Piknike buvęs.

PEREITĄ sekmadienį Collinwoodo parapijoje buvo ekstra rinkliava del maliavojimo bažnytinio namo. Nors per pamaldas žmonių buvo neperdaugiausia, bet dolarių gerokai sumesta. Jei parapijonai ir parapijos rēmējai visi paaukautų pagal savo išgalę, namą butų galima pagražint ir iš vidaus.

Kurie atjaučia šios parapijos reikalus gali priduoti savo auką paprastam voke, užrašant savo vardą ir antrašą. Biznieriai gali aukauti medega, pažymint kad tai auka papuošimui namo. Yra geru parapijonų išvažiavusių į kitus miestus, ir jie prašomi prisidēti, kad jusų vardas butų parapijos atminčiai. Siųskit klebono vardu ir antrašu, 18022 Neff Rd., Cleveland, O. Komiteto narys.

PIKNIKAS ir koncertas. 19 d. Birželio naujoj parapijoj bus didelē naujiena, nes Lietuvių Tautiškas Benas grieš parapijos darže. Pirmą kartą išgirsit kaip benas puikiai išlavintas. Man teko dalyvauti pereitą sekmadienį beno koncerte ir stebējausi kad Benas taip trumpu laiku tokį gražų programą surengti ir išpildyti išmoko. Tik gaila, Clevelando publika silpnai pasirodē. Gal buvo peršilta. Mes Lietuviai esam tokie lepųs, karščio bijomēs, šalčio bijomēs, lietaus bimēs. Argi musų tēvai buvo tokie bailiai? Ar nebrido per purvyną, per lietų, per sniegą keliolika varstų iš kaimų į bažnyčią? Arba vasarą per kaitras? Todel pabuskime, parodykime daugiau patriotiškumo, dalyvaukime programuose kur keliama Lietuvių vardas. Ypač Lietuvių Tautiškas Benas galētų daug pasidarbuoti, tik paremkime jį. Nors ir blogi laikai, bet visgi važiuojat į visokias vietas, kodel gi nedalyvauti kur buna viešas Lietuvių parengimas?

Todel visi prašomi dalyvauti kada benas gros atvirame ore sekmadienį, Birželio 19 d., ir dainuos chorai su benu. Bus prie to gražus programas ir kiti pamarginimai. B. Nebrašas.

VISŲ ŽINIAI

Svarbiausias darbininko poilsis tai tarp žydinčių gēlių prie muzikos, miškuose tyrame ore. Tam tikslui

TADAS NEURA
savo DARŽE
Brunswick, Ohio

rengia PIKNIKUS sekmadieniais per visą BIRŽELIO-JUNE mēnesį. Atsilankiusieji turēs progos išlaimēti žąsiną arba paršiuką. Visuomenē širdingai užprašoma.

Įžanga Visiems Dykai

STADIUM OPERA

DORIS HUMPHREY

Famed New York dancer, she will direct the ballet and dance groups in the stadium summer opera in Cleveland, June 29 to July 6.

Clevelando paežerēs stadiume rengiamame operų sezone, Birželio 29 iki Liepos 6 d., tarp kitko atsilankiusieji matys naujus sensacinius šokius kurie lenktyniuoja net su pačiomis atviriausiomis muzikalēmis komedijomis nuo Broadway.

Doris Humphrey ir Charles Weidman, pripažinti kaipo žymiausi moderniškų Amerikoniškų šokių perstatytojai ir solistai New Yorke su su Philadelphia Symphonija, pribuvo į Clevelandą specialiai parinkti, išlavinti ir perstatyti didelį baletą ir šokių grupes kurios matysis operose 'Aida' ir 'Carmen', žymiausiose iš keturių šio sezono operų.

Kita naujenybē šokių srityje bus tai Afrikos iškilmių šokis naujoje Amerikoniškoje operoje, 'Tom-Tom', kuri bus pirmą kartą pastatyta Birželio 30 d. ir pakartota Liepos 3 d., o paskui persikels į Madison Square Gardens New Yorke rudeniniam sezonui Spalių mēnesį.

Dalyvaus chorai iš šimtų dainininkų šiose operose, tarp kurių mus didinga Wagner'o opera, 'Valkyrie'. Ji bus perstatyta Liepos 1 ir 5, o po pietų Liepos 4 d. bus didelē iškilmē paminējimui Jurgio Washingtono, po vadovyste American Legion, gi vakare perstatymas 'Carmen'.

Tai bus didžiausias atvirame ore operų pastatymas pasaulyje, kadangi stadium telpa virš aštuoniasdešimts tukstančių žmoni. Bus naudojama drambliai, kupranugariai, arkliai, asilai ir arti tukstančio ypatų choras.

Sēdynēs bus nuo 25 centų iki dolario, ložos ir baksai iki $2.50.

Antras 'Dirvos' Piknikas

Sekmadienį Birželio-June 19d.

VISIEMS GERAI ŽINOMOJE VIETOJE

Andersono Farmoj

GREEN ROAD

į pietus nuo Euclid Avenue

ĮŽANGA SUAUGUSIEMS 25c.

Vaikams dykai. Atvežkit juos

Užkviečiame visus vietinius ir aplinkinių miestelių Lietuvius į šį gražų pasilinksminimą. Privažiavimas geras. Iš Akrono reikia važiuoti per Bedford, Route 8, iki Mayfield Road, pačiame Clevelande. Tada pasukus į dešinę važiuoti iki Green Road. Tada sukti po kairei ir už kelių minutų rasit piknikio ženklą.

Skaitykit — tēmykit — TREČIAS MILŽINIŠKAS

"DIRVOS" IŠVAŽIAVIMAS bus toje pačioje

PIRMAD. LIEPOS-JULY 4

DIDELIS PIKNIKAS

Rengia VYTAUTO DRAUGIJA bendrai su NAUJA PARAPIJA

Šį sekmadienį, BIRŽELIO-JUNE 12

Toje vietoje kur pernai parapija turējo puikų pikniką. Kviečiame visus atvažiuoti, vieta labai puiki, smagi salē pasišokti. Bus geri muzikantai, net iš Lietuvos.

KELRODIS: Važiuojant nuo St. Clair automobiliais važiuokit iki E. 260 gatvēs ir sukit po kairei. Lake Shore Blvd. važiuokit iki E. 260 gatvēs ir sukit po dešinei. Ta vieta gerai žinoma. Kurie neturi automobilių galēs nuvažiuoti troku, nes nuo Lietuvių salēs išeis trokas. Susirinkit visi. Trokas taipgi sustos ir paims Lietuvius nuo Five Points ir nuo E. 185 gatvēs.

Įžanga tiktai 25c. Vaikams veltui.

Prie įžangos tikietų gausit laimējimus. Jeigu lytų, piknikas bus naujos parapijos salēje ir sodne.

Kviečia Rengimo Komisija.

MRS. A. JAKUBS

(A. JAKUBAUSKIENĒ)

Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti musų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturēsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina laidotuvēms, visos lēšos $150 ir aukštyn be apribojimo. Reikale telefonuokit.

6221 Edna Avenue ENdicott 1763

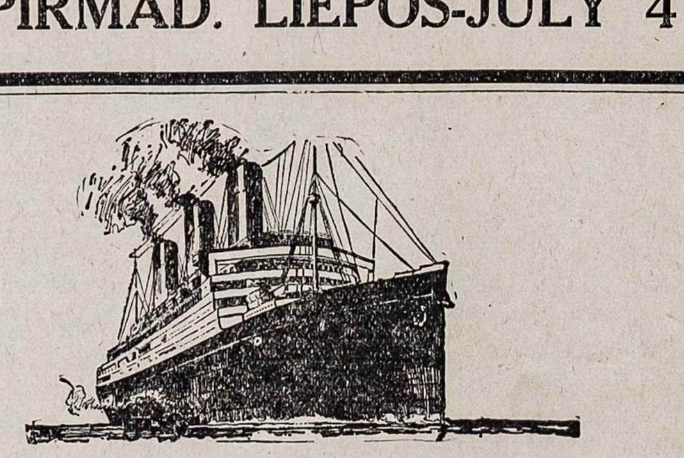

KITOS EKSKURSIJOS

Kurie turi išvažiuoti anksčiau, arba galēs važiuot tik vēliau vasarą, gali rengtis su viena iš sekančių ekskursijų puikiausiais laivais:

"Berengaria" — Birželio 15 d. per Southamptoną
"Frederik VIII" — Liepos 2 d. per Kopenhagą
"Statendam" — Liepos 16 d. per Holandiją
"Gripsholm" — Liepos 30 d. per Švediją
"Majestic" — Rugpjučio 19 d. per Southamptoną

KELIONEI DOKUMENTŲ kreipkitēs į "Dirvos" Agenturą

Kreipkitēs informacijų į: "DIRVOS" AGENTURA
6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio